

- 2. lpp. **Pārbaudām atmiņu — vai šos notikumus vēl atceramies?**
- 6. lpp. **Oļģerts Mauriņš: vadītāja talants ir Dieva dāvana.**
- 8. lpp. **Svin Kolkas tautas nams un *Laula*.**
- 9. lpp. **Dundagas baptistu dievnāmam — 20!**
- 9. lpp. **Kas sāp SIA Dundagas veselības centrs?**
- 11. lpp. **Ieraudzīt krāsainu pasauli.**

Redaktora vārdi

No pagātnes un nākamību

Gada pirmajā avīzē daudz atceres materiālu. Dzimšanas diena ir gan Kolkas tautas namam, gan ansamblim *Laula*, gan Dundagas baptistu dievnāmam. Pēdējos gados janvārī ierasti atskatāmies uz aizvadītā gada notikumiem, šajā numurā pabeidzam stāstījumu par Dundagas patērētāju biedrību... Un vēl jau gada pirmais mēnesis ir Barikāžu atceres laiks.

Bijušais jāatceras ne jau sentimentālu mirkļu dēļ, domājot, ka viss labākais

ir aiz muguras. Jēga ir tad, ja, novērtējot padarīto, uzteicot sasniegto un analizējot kļūdas, spējam mest tiltu uz tagadni un ieskicēt turpmāko ceļu. Tas vienmēr izaug no pagātnes — labāk jau, ka apzinātas. Mēs arī nomanām pēctecību savā novadā — gan Kolkas kultūras dzīvī, gan Dundagas baptistu draudzes dzīvī, gan mūsu jauniešos. Dzīvosim tagadnē, paturot prātā, ka nepaies ilgs laiks, un šī diena jau būs kļuvusi par pagātni...

Alnis Auziņš

Lielākie iecerētie pasākumi*

Janvārī

Dundagā. 20. I plkst. 17. 00 Barikāžu 25 gadadienas piemiņas pasākums, pulcēšanās pie luterāņu dievnāma (sk. arī 10. lpp.). **30. I** pilī Tiņģeres amaterteātra izrāde *Kredīts*. Zolītes turnīrs Dundagā[‡].

Mazirbē. 21. I internātpamatskolā Barikāžu 25 gadadienas piemiņas pasākums.

Kolkā. 22. I individuālās sacensības novusā, 1. posms.

Februārī

Dundagā. Jaunā latviešu spēlfilmā *Romeo un Džuljeta* un Tiņģeres amaterteātra izrāde *Sauc, es nākšu...*[‡]. Bērniem — Liepājas teātra izrāde *Svētkus meklējot*[‡]. Zolītes turnīrs Dundagā[‡].

27. II jauno vokālistu konkurss.

Kolkā. 5. II individuālās sacensības novusā, 2. posms. **13. II** režisora Māra Martinsona spēlfilmā *Romeo un Džuljeta*. **19. II** individuālās sacensības novusā, 3. posms. Zolītes sacensības[‡].

Martā

Dundagā. 4. III cirka izrāde. **16. III** Leģionāru atceres pasākums. **19. III** Novada talantu koncerts. **25. III** Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena. **27. III** Lieldienu pasākums.

Kolkā. 12. III novada talantu koncerts. **27. III** Lieldienu pasākums. Komandu sacensības novusā[‡].

Mazirbē. 28. III Lieldienu pasākums.

Mazirbē. 28. III Lieldienu pasākums.

Aprīlī

Dundagā. 25. IV interaktīva teātra izrāde bērniem *Sunītis un kaķīte*.

Kolkā. 16. IV pensionāru atpūtas vakars. Sacensības galda tenisā[‡]. **16. un 17. IV** putnu vērošana Kolkasragā.

Mazirbē. Talka[‡].

Maijā

Dundagā. Sveiksim čaklākos skolēnus — uzvarētājus sacensībās, olimpiādēs, skatēs. Ģimenes svētki[‡]. **21. V** Kubalu skolā-muzejā muzeju nakts.

Kolkā. 20. V nūjošana Kolkasragā. *Maijā vai jūnijā* Koklētāju festivāls.

Mazirbē. Talka[‡].

Jūnijā

Dundagā. 4.–5. VI Slīteres ceļotāju dienas ar centru Slīterē (notiks arī citur novadā). **10. VI** Baznīcu nakts luterāņu baznīcā, iespējams, arī citos novada dievnamos. **11. VI** sezonas atklāšanas pasākums parkā. Ap vasaras saulgriežu laiku — Jāņu ielīgošana. Novada čempionāts pludmales volejbolā[‡].

Kolkā. *Jūnijā vai maijā* Koklētāju festivāls. **4.–5. VI** līdzdalība Slīteres ceļotāju dienās. **18. VI** Jāņu ielīgošana.

Mazirbē. 4.–5. VI līdzdalība Slīteres ceļotāju dienās. **23. VI** Līgo ugunskurs jūrmalā. Amaterteātra izrāde[‡].

Jūlijā

Dundagā. 8.–10. VII novada atklātais šaha čempionāts *Dundagas torņi*. **16. VII** *Vilnas fabrikas burziņš*. Iedvesmojoties no *Sklandraušu festivāla*, esam nolēmuši celt saulītē visas novada bagātības, kas mums pieder. Novada čempionāts pludmales volejbolā[‡].

Kolkā. 9. VII jūras svētki un sacensības. *Kurzemes pludmale*[‡].

Mazirbē. Koncerts[‡].

Augustā

Dundagā. Mēneša sākumā Ernesta Dinberga 200 gadu jubilejai veltīta konference Kubalu skolā-muzejā. Novada sporta diena[‡].

27. VIII Senās uguns nakts un stafetes skrējieni *Sirdspuksti jūrai*. Novada čempionāts pludmales volejbolā[‡]. **5. VIII** plkst. 21. 00 Kukaiņu nakts pie Slīteres bākas.

Kolkā. 20. VIII Rubeņa kausis futbolā. **27. VIII** Senās uguns nakts.

Mazirbē. 6. VIII Lībiešu svētki. Starptautiskais mākslas plenērs *Līvzeme 2016*, darbs ar mālu un izstāde, plenēra nobeiguma darbu izstāde[‡].

Septembrī

Dundagā. 1. IX Ziņību diena. **3. IX** Kubalu skolas-muzeja absolventu salidojums. **30. IX** Skolotāju diena.

Kolkā. 16. IX Dzejas diena.

Oktobrī

Dundagā. 29. X Leģendu nakts.

Kolkā. 15. X pensionāru atpūtas vakars. Rudens turnīrs novusā dubultspēlēs[‡]. Kolkasragā Eiropas putnu vērošanas dienas 1. vai 2. nedēļas nogalē.

Novembrī

Dundagā. 11. XI Lāčplēša dienas atceres pasākums. **18. XI** valsts svētki.

Kolkā. 11. XI Lāčplēša dienas atceres pasākums, lāpu gājiens. **12. XI** jūras makšķerēšana[‡]. **18. vai 19. XI** valsts svētki. Rudens turnīrs novusā dubultspēlēs[‡].

Mazirbē. 11. XI Lāčplēša diena. Valsts svētki un Līvu karoga svētki[‡]. Mēneša beigās Puzuru festivāls.

Decembrī

Dundagā. Egles iedegšana, Ziemassvētku koncerts, pirmsskolas vecuma bērniem *egļītes ciemos*[‡]. **31. XII** Vecgada balle.

Kolkā. 8. XII ciema egles iedegšana. **17. XII** eglīte pirmsskolas vecuma bērniem,

Mūzikas skolas audzēkņu Ziemassvētku koncerts. **31. XII** Vecgada balle.

Mazirbē. Adventa laikā pašgatavotu lietu izstāde tirdziņš, ciema egles iedegšana un Ziemassvētku pasākumi[‡].

Ziņas lūdza un apkopoja Alnis Auziņš

Seko jiet līdzī ai fišām avīzē, novada interneta vietnēs un uz ziņojumu dēļiem!

Tūrisms: tel. 63232293, 29444395 (Dundagā), 28385025 (Slīteres Nacionālais parks), 29149105 (Kolkasrags).

Kultūra: tel. 63237859, 22021270 (Dundagā), 26385604 (Kolkā), 20383578 (Mazirbē).

Interneta adreses: www.dundaga.lv, www.visit.dundaga.lv, www.kolka.lv, www.slitere.lv, www.daba.gov.lv, www.livones.net

*Iecerētajā plānā iespējami grozījumi un papildinājumi. Avīzes nodošanas laikā vēl nebija apstiprināts pašvaldības jaunais budžets.

[‡] Datums var mainīties.

Pieteiksimies laikus!

23. I plkst. 12.00 Slīteres Nacionālajā parkā *Pēdas mežā*.

Zoologa Viļņa Skujas lekcija par izdzīvošanu ziemā: lapsu, caunu, vāveri, briedi un mežacūku. Pēc priekšlasījuma 3 km pārgājiens mežā. **Pieteikties līdz 22. I.**, ☎ 28385025, andra.ratkevica@daba.gov.lv. Sākums «Šiliņos», Mazirbē.

Andra Ratkeviča

12. III Kolkā un 19. III Dundagā mūs atkal priecēs novada dziedošie talanti.

Ir maestro Raimonda Paula jubilejas gads, tāpēc dziesmas izvēlamies no iemīļotā komponista repertuāra. Muzikālo pavadījumu un režiju palīdzēs veidot pasākuma organizatori — kultūras darbinieki un mūzikas pedagogi. Palīdzēsim arī izraudzīties dziesmu. **Piesakieties līdz 1. II Kolkas tautas namā**, ☎ 26385604, Dundagas Kultūras pilī, ☎ 29141121 vai 22021270. Inora Sproģe

Aicinām dziedāt gribētājus sākt gatavoties jauno vokālistu konkursam *Dundagas balss pavēlnieks 27. II Dundagas pilī*.

Esam mainījuši konkursa nosaukumu — līdz šim bija *Cālis un Gailis*. **Pieteikties konkursam līdz 20. II**, ☎ 22021270.

Smaida Šnikvalde

• Šis ir mūsu gada dzīvnieks mērka... Nē taču! Tas ir vecais, labais āpsis, deklarējies arī Dundagas novadā.

Viļņa Skujas foto

Runas vīriem ir spēks rokās

Domes sēdē 17. decembrī

Nolēma Kolkas pagasta pārvaldei norakstīt izdevumos 178,18 € ilglaicīgo debitoru parādu, kam 04.12.2015. pagājis parāda piešķiršanas iespējamības termiņš. Uz Attīstības un plānošanas komitejas sēdi februārī sagatavot priekšlikumus par kārtību, kādā iekasējami iedzīvotāju parādi par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem.

Nolēma ar zvērinātu tiesu izpildītāju starpniecību piedzīt nekustamā īpašuma nodokļa parādu par īpašumiem: *Ezeru Spīdolas* — 149,84 €, *Refenbergi* — 335,39 €, *Ozolkalni* — 129,74 €, *Maija iela 2-15* — 73,82 €, *Mežkalni* — 198,59 €, *Mārtiņi* — 525,74 €, *Puiškalna Lieknes* — 84,66 €, *Vecmājas* — 399,45 €, *Ceļmeistari 2-1* — 510,83 €, *Ceļmalas* — 123,53 €, *Priednieki* — 305,76 €, *Plaviņas* — 437,27 €.

Piešķir projekta *Atbalsta pasākumu īstenošana jauniešu sociālā atstumtības riska grupu integrācijai izglītībā Dundagas novadā* turpināšanai finansējumu 2016. gadā 11 mēnešiem,

ieskaitot 2 mēnešus atvaļinājuma, 17415 € par 3,05 likmēm, par pamatu ņemot algas likmi 420 € (Dundagas vidusskolā 0,85 likmes, Kolkas pamatskolā 1,7 likmes; Mazirbes internātpamatskolā 0,5 likmes).

Pieņēma saistošos noteikumus *Par līdzfinansējuma samaksas kārtību Dundagas Mākslas un mūzikas skolā*. Atzina par spēku zaudējušu novada pašvaldības domes 27.01.2010. lēmumu nr. 44 *Vecāku līdzfinansējuma izglītības programmu realizēšanā kārtība*. Noteica 9 € mēneša līdzfinansējumu vienam audzēknim par vienas izglītības programmas apgūšanu.

Nolēma palielināt SIA Kolkas ūdens (reģ. nr. 40003579893) pamatkapitālu, ieguldot tajā pašvaldības pamatlīdzekļus — divus *Longtech* 15 kW gaisa pūtējus (inventāra nr. 01759) ar atlikušo vērtību 11096 €, un palielināt ar 18863 € finanšu ieguldījumu.

Pieņēma zināšanai SIA Kolkas ūdens iesniegtos tarifa projektus: ūdensapgādes pa-

Piedāvātais tarifs ir 2,24 €/m³. Pieaugums — 250%. **Kanalizācijas pakalpojumiem** vecais tarifs bija 0,67 €/m³. **Piedāvātais tarifs ir 1,58 €/m³**. Pieaugums — 136%.

SIA Līcis-93 ūdensapgādei vecais tarifs bija 0,47 €/m³. **Piedāvātais tarifs ir 0,49 €/m³**. Pieaugums — 5%. **Kanalizācijas pakalpojumiem** vecais tarifs bija 1,28 €/m³. **Piedāvātais tarifs ir 1,72 €/m³**. Pieaugums — 34,5%.

Grozījumi tarifos ir saistīti ar investīcijām Eiropas reģionālās attīstības fonda projekta *Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Kolkā* un pakalpojumu izmaksu palielināšanos. Tarifu plānots ieviest no 01.03.2016.

Iepazīties ar tarifu projektā ietvertu vispārpieņemamo informāciju, kā arī sniegt

kalpojums iedzīvotājiem 2,24 €/m³ (bez PVN) un kanalizācijas pakalpojums iedzīvotājiem 1,58 €/m³ (bez PVN); ūdensapgādes pakalpojums SIA Līcis-93 0,49 €/m³ (bez PVN) un kanalizācijas pakalpojums SIA Līcis-93 1,72 €/m³ (bez PVN). Uzdeva SIA Kolkas ūdens publicēt pašvaldības interneta vietnē un vietējā laikrakstā *Dundadziņš* informāciju par aprēķināto tarifa projektu.

Lai varētu objektīvāk izvērtēt prasīto līdzekļu piešķiršanu 2016. gadam, lūdza Kolkas pensionāru apvienībai Sarma, Dundagas pensionāru klubam *Sendienas* un Dundagas invalīdu apvienībai *Cerība* iesniegt 2016. pasākumu plānu un to tāmes. Pasākumu plānu un iespējamo pašvaldības atbalstu vērtēs Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēdē janvārī.

Biedrības *Dundagas bērnu dienas centrs «Mājas»* darbībai 2016. gadā piešķir 14 157 € dotāciju. Līdzekļus par elektroenerģiju, apkuri un komunālajiem pakalpojumiem iekļaus bērnu darza *Kurzemīte* 2016. gada budžetā.

Atļāva izstrādāt zemes ierīcības projektu nekustamā īpašuma *Vecvagari* sadalīšanai divās daļās.

priekšlikumus un ieteikumus par ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projektu lietotājs var SIA Kolkas ūdens birojā darba dienās no plkst. 9.00 līdz 16.00, iepriekš sazinoties ar SIA Kolkas ūdens valdes locekli Aigaru Keheru, tel. 29126195, 63223828. Priekšlikumus un ieteikumus par tarifa projektu var iesniegt 20 dienu laikā (līdz 15.02.2016.) no šī paziņojuma publicēšanas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā SIA Kolkas ūdens rakstiski, sūtot pa pastu uz iepriekš norādīto adresi vai e-pastu kolkasudens@inbox.lv, kā arī Dundagas novada domei, Pils iela 5-1, Dundaga, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270.

Aigars Kehers

Diāna un Edgars Pēteroni, i/k *Lienītes* un Silvija Reine — saņēma Dundagas pašvaldības diplomus.

25. II spēkā stājās jaunais Slīteres Nacionālā parka (SNP) likums.

28. II reģistrēta biedrība *Visvīdāle*.

Martā

1. III Kolkas tautas namā rādīja dokumentālo filmu *Freimis. Mārtiņš Freimanis*.

3. III mūžībā aizgājis Viesturs Rērihs.

6. III bērnu darzā *Kurzemīte* 14. reizi ielidoja *Dundurīņš*.

7. III Kolkas tautas namā 5. reizi notika novada dziedošo talantu koncerts *Mēs tikāmiem martā*. Klausītāju simpātijas izpelnījās Mareks Borsuks ar Harija Zariņa dziesmu *Par Latviju*, Iveta Akmeņlauka ar Raimonda Paula dziesmu *Vētra nāk* un Guntis Kārklevāls ar Alberta Legzdīņa un grupas *Baltie lāči* dziesmu *Saeimzēlīti*. Koncerta rīkotāju speciālbalsa — Valteram Laķevicam.

16. III pēc ziedu nolikšanas un sveču aizdegšanas pie pieminekļa Kurzemes stiprajiem vīriem interesenti devās uz Lestenes Brāļu kapiem.

18. III Nevejas *Jaunānsos* pie nevejnīkiem ciemojās novada izpilddirektors V. Radelis, domes priekšsēdētāja vietniece Andra Grīvāne, *Dundadziņka* redakcijas žurnālisti A. Auziņš un D. Siliņa.

19. III Ziemeļkurzemes biznesa asociācijas kopsapulce un LLF rīkots seminārs Puzē.

Pilī grafiskais dizainers Ainars Gaidis iepazīstināja ar Dundagas novada simbolu kopu.

21. III pils zālē uzstājās *cāļi* un *gaiļi*. Par *Cāļi 2015* kļuva Mārcis Sudmāls, par *Gaiļi 2015* — Līvai Bērzkalne.

23. III *Mazajā skolā*, piedaloties skolotājam un bērniem, kā arī Bišu mammai un Bitītei Spindzelei, atklāja rotaļu stūri.

25. III pie Šķeltā akmens notika piemiņas brīdis komunistiskā genocīda upuriem, pēc tam pilī varēja sasildīties pie tējas krūzes un noskatīties Dzintras Gekas filmu *Kur palika tēvi?*

Kopš 26. III pie *Likās muižas* plīvo ne tikai valsts, bet arī Dundagas novada karogs.

28. III pilī 5. reizi notika novada dziedošo talantu koncerts *Mēs tikāmiem martā*. Klausīt-

Atcēla Dundagas novada pašvaldības policijas vecākā inspektora 30.09.2015. lēmumu nr. DD-3-23.1/15/562 un uzdeva atkārtoti izskatīt 02.09.2015. iesniegumu.

Uz gadu pagarināja dzīvojamo telpu īres līgumu Kolkas *Zītaros*. Īrniekam jānoslēdz vienošanās par uzkrāto parādu nomaksu.

Nolēma izīrēt Būvvaldes būvinspektoram uz darba laiku pašvaldībā dienesta viesnīcas telpu Dundagā, Maija ielā 4.

Uzdeva Pašvaldības darba uzlabošanas iespēju izvērtēšanas un priekšlikumu sagatavošanas darba grupai izskatīt Sociālā dienesta sagatavoto priekšlikumu par sociālā darba attīstību novadā un sniegt ziņojumu par jautājuma virzību Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu virzības komitejas sēdē 2016. gada martā.

Nolēma grozīt novada domes 26.11.2015. sēdes lēmumu nr. 211 *Par nekustamā īpašuma «Tornis Kolkā» un būvju īpašuma «Bāka Kolkā» apvienošanu*.

Nolēma grozīt Starpinstitucionālās sadarbības komisijas darbam ar riska ģimenēm sastāvu, nomainot Dundagas vidusskolas pārstāvi.

Protokolu pārlūkoja Sandra Kokoreviča

Administratīvajā komisijā

15.12.2015. sēdē nr. 10 izskatīja 2 administratīvā pārkāpuma lietas.

Abas lietas bija par dzīvesvietas nedeklarēšanu (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 186. p. 2. d.) — viena persona administratīvi sodīta, izsakot brīdinājumu, otra persona sodīta ar 5 € naudas sodu.

**Dace Kurpniece,
Administratīvās komisijas sekretāre**

Ūdenssaimniecības tarifu projekts

SIA Kolkas ūdens, reģ. nr. 40003579893, Briegas, Kolkas, Kolkas pagasts, Dundagas novads, LV-3275, izstrādājusi un 03.12.2015. domei iesniegusi ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projektu Kolkas ciema iedzīvotājiem un SIA Līcis-93, kas aprēķināts saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 12.05.2010. padomes lēmumu nr. 1/8 *Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika*.

Ūdensapgādei vecais tarifs bija 0,64 €/m³.

2015. gada notikumi

Janvārī

6. I laikraksta *Dundadziņš* redakcija sadarbībā ar novada domi un bibliotekāri Velgu Rozenbergu Kaļķos rīkoja tikšanos ar ciema iedzīvotājiem. Piedalījās izpilddirektors Visvaldis Radelis, deputāte Smaida Šnikvalde, redaktors Alnis Auziņš un viņa vietniece Diāna Siliņa.

16. I pilī spēlfilmā *Modris*.

20. I Mazirbē Barikāžu laiku palīdzēja atcerēties dalībnieku atmiņas un dokumentālā filma *Tēvu barikādes*. Pie ugunsкура par 1991. gada janvāra notikumiem stāstīja aculiecinieki un līdzdalībnieki — Aldis Kreicers, kas sargāja televīzijas torni, un Andris Kandis, kas sargāja Doma laukumu.

29. I pilī tikās Latvijas Lauku foruma pārstāvji ar Dundagas pagasta vietējo iniciatīvas grupu — ieinteresētiem sava pagasta uzņēmējdarbības un sabiedrisko aktivitāšu attīstībā un aktīviem LEADER projektu īstenošanai. Biedrība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansētā projektā uzsāka vietējās rīcības grupas teritorijas pētījumu *Biedrības Ziemeļkurzemes biznesa asociācija vietējās attīstības stratēģijas ieviešanas gala izvērtēšana un priekšlikumu sagatavošana*. Pētījumā paredzēti 7 semināri un viens pieredzes izbrauciens uz Zemgali.

31. I Lībiešu tautas namā koncertēja Jānis Lūsēns un Uģis Roze.

Piensaimnieku lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības (PLPKS) *Dundaga* valdes priekšsēdētājam Guntim Pirvītam Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas gada noslēguma pasākumā pasniedza Zemkopības ministrijas Atzinības rakstu par kooperācijas un uzņēmējdarbības veicināšanu laukos, apdzīvotības un darba nodrošināšanu, sekmējot lauksaimnieku stabilitāti, modernizāciju un attīstību.

Janvārī vidusskolā kopā ar Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmiju sācies projekts *Esi līderis!*, ko finansē novada pašvaldība. Tajā iesaistījās 10. un 11. klašu skolēni.

Februārī

3. II Dundagas bibliotēkā, piedaloties autoram, atklāja Jura Bērziņa-Soma fotogrāfiju izstādi *Tu esi. Tu vari*. Tajā iemūžināti sportisti 2012. gada Londonas paraolimpiskajās spēlēs.

No 6. līdz 8. II Dundagas novads kuplināja *Balttour 2015* izstādi Ķīpsalā.

11. II Ēnu dienā piedalījās Dundagas vidusskolas skolēni Adrians Beņislavskis, Kārlis Alksnis, kas *ēnoja* novada policijas inspektoru Jāni Simsonu, Rasa Kokoreviča, kas *ēnoja* darbinieku Ārlietu ministrijas Āzijas un Okeānijas nodaļā, un Lora Egle, kas *ēnoja* ārlietu ministru Edgaru Rinkeviču.

No 9. līdz 13. II Maskavā notikušajā izstādē *Prodexpo 2015* SIA Līcis-93 saņēmis divas zelta medaļas — vienu par Kolkas cehā ražotajām šprotēm eļļā un otru par Ģipkas cehā ražotajām šprotēm eļļā *Rīgas zelts*.

13. II četrus novadu Kultūras darbinieku dienā Talsos sveica arī mūsu novada centrālās bibliotēkas vadītāju Rutu Emerbergu 25 darba gadu jubilejā un vecāko bibliotekāri Daigu Mužellovsku 40 gadu darba jubilejā.

14. II Vīdālē ar iedzīvotājiem tikās izpilddirektors V. Radelis, deputāte Gunta Abaja, avīzes *Dundadziņš* redaktors Alnis Auziņš un viņa vietniece Diāna Siliņa.

Dundagas vidusskolas sporta zālē notika *Dundadziņku kauss*, kam apritēja pieci gadi. Turnīrā piedalījās sešas jauktās volejbola komandas, kuras vienoja sauklis «Tiem, kam Dundaga sirdī!». Pirmo vietu spraigā fināla spēlē izcīnīja komanda *Dundziņi* — Dairis Drīksne, Jānis Filips, Ģirts Jānbergs, Kaspars Kristiņš, Dace Krūziņa, Aivars Pekmans, Jānis Zīle un Aigars Zvirbulis —, aiz sevis atstājot *Dundagas mežus*. Trešo vietu ieguva komanda *Auto Kada*.

20. II Talsu tautas namā Talsu, Dundagas, Mērsraga un Rojas lauksaimnieki un viņu partneri atskatījās uz pērn paveikto un sumināja labāko. Arī mūsu novada lauksaimnieki — Ainars Šimpermanis, Zadiņu ģimene,

8. V pilī notika Latvijas Pašvaldības izpildītāju asociācijas biedru sanāksme.

9. un 10. V Kolkā Pasaules migrējošo putnu dienā varēja vērot putnus un to apgrezēšanu.

16. V pirmoreiz Dundagā notika Ģimenes dienai veltīts koncerts.

Kubalu skola-muzejs aicināja uz Muzeju nakti — *Satikšanās. Ernests Dinsbergs, Rainis un mēs.*

18. V Šlīteres bākā atklāja Dundagas bērnu dienas centra *Mājas* veidoto rūķu izstādi.

No 18. līdz 21. V, turpinoties Ķīnas Tautas Republikas provinču līderu un Centrālās un Austrumu Eiropas pašvaldību pārstāvju asociācijas sadarbībai, domes priekšsēdētāja vietniece Andra Grīvāne šajā asociācijā Ķīnā pārstāvēja mūsu pašvaldību.

19. V ar iedzīvotājiem Valpenē tikās izpildītājs V. Radelis, deputāts Guntis Pīrvits un *Dundadznieka* redakcija.

22. V pa 5 km trasi pie Kolkasraga nūjoja gan dundadznieki, gan kolcinieki.

28. V novada domes sēdē izskatīja finanšu piešķiršanu konkursā *Atbalsts vietējo iniciatīvu projektiem* (AVIP). Pieteikušies bija 7 pretendenti, no tiem ar kopējo 3397,56 finansējumu atbalstīja piecus.

Mazajā skolā ar koncertprogrammu *Krāso raibu pavasarī!* uzstājās 1.–4. klašu vecāki.

29. V Kolkasragā Vides dienu un reizē mācību gada noslēgumu sagaidīja Kolkas ekoskola un ciemiņi no Dundagas — 7. a klase ar audzinātāju Lienīti Iesalnieci.

30. V Jūrmalā, ZZ čempionāta finālā, kurā piedalījās 180 komandas no Latvijas, 8. b klase (U. Sila) ieguva 3. vietu.

Piedaloties SIA *Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrības «Piejūra»* makulatūras vākšanas konkursā *Palīdzēsim kokiem!*, bērnodarzs *Kurzemīte* nopelnīja godpilno 1. vietu.

Pateicoties brāļu Arņa un Jāņa Apsīšu mecenātismam, Vītola fonda stipendijas piešķiršana Dundagas vidusskolas absolventiem, topošajiem studentiem: Lorai Eglei, Amandai Piparei, Andželai Leperei, Gatim Vansovičam un Matīsam Grauzem.

Jūnijā

5. VI kultūras pasākumā *Baznīcu nakts* piedalījās visas Kolkas ciema baznīcas, Mazirbes un Dundagas luterāņu dievnami.

6.–7. VI Šlīteres ceļotāju diena.

13. VI ar Rīgas Zelta kora koncertu atklāja jauno pils estrādi.

14. VI LTV1 raidījumā *Lai top!* kopā uzstājās pazīstamie bārmeņi, dvīņubrāļi Andris un Inguss Reizenbergi un Dundagas vidusskolas jauktais koris, izpelnoties skatītāju vislielāko atbalstu.

16. VI bērnu dienas centrā *Mājas* notika Borisa un Ināras Teterevu fonda atbalstītā projekta *Dundagas Mājas sasiens kopā lielus un mazus* 1. aktivitāte — komandas darbam biedrības cilvēkus trenēja Agnese Megne.

No 18. līdz 22. VI grupa novada iedzīvotāju devās 1. sadraudzības vizītē uz Žamberkas pašvaldību Čehijā.

20. VI Pitragā, *Mārtiņsonos*, ar ciema iedzīvotājiem tikās izpildītājs V. Radelis, deputāts Aldons Zumbergs, Kolkas pārvaldes vadītājs Aldis Pinkens un *Dundadznieka* redakcija.

Dundagas novada atbalsta biedrība (DNAB) sadarbībā ar Kurzemes nevalstisko organizāciju (NVO) atbalsta centru *Mazajā skolā* rīkoja Dundagas NVO forumu.

Pils estrādē teātra grupa *Līgo!* rādīja Jēkaba Janševska komēdiju *Precību viesulis*.

Ap Jāņu laiku restaurēta un atjaunota pils atvērta koka galerija.

26. un 27. VI notika Borisa un Ināras Teterevu fonda atbalstītā projekta *Dundagas Mājas sasiens kopā lielus un mazus* 2. aktivitāte — biedrības *Mājas* cilvēku pieredzes brauciens uz biedrībām Vidzemē.

30. VI Latvijas Piļu un muižu asociācijas Zemgales koordinatore Valija Barkovska braucienā pa Zemgales pilīm un muižām aicināja arī Dundagas pils direktori Baibu Dūdu un viņas komandu.

Jūlijā

No 29. VI līdz 3. VII Dundagas baptistu draudze rīkoja Vasaras Bībeles skolu.

2. un 3. VII novadā Dienvidkorejas filmē-

šanas grupa veidoja sižetus populāriem korejiešu tūrisma raidījumiem — TV raidījumu sērijai par tūrisma piedāvājumiem.

No 3. līdz 5. VII desmito reizi notika novada atklātais šaha čempionāts *Dundagas torņi*.

4. VII Dundagas baptistu draudze un *Priekā Vēsts* draudzes kristieši organizēja Ģimenes svētkus pils parkā.

XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos Dundagas novadu pārstāvēja 7 kolektīvi: vidusskolas jauktais koris un teātra sporta komanda, Kultūras pils 2 deju kolektīvi, Kolkas pamatskolas pūtēju orķestris, kollektīvu ansamblis un Ziemeļkurzemes kamerorķestris, kurā spēlēja arī 4 dundadznieki.

10. VII Mazirbē priecēja tikšanās ar dejojā Viju Vētru un rakstnieci Noru Ikstenu.

18. VII svinēja Kolkasraga 975. jubileju.

No 18. līdz 19. VII Dundagā notika 34. Latvijas radioamatieru saiets.

No 18. līdz 25. VII pilī notika Vokālās mākslas vasaras laboratorija *Izdiedi vasaru!*, kur piedalījās arī 4 dundadznieki.

20. VII Kolkā sākās biedrības *Zvejnieka dēls* projekts *Kolkas zvejnieka dēls*, ko atbalstījis LR Kultūras ministrija un Kurzemes NVO atbalsta centrs.

24. VII izpildītājs V. Radelis kopā ar žurnālisti Diānu Siliņu apciemoja tūļiniekus.

27. VII Dundagā norisēja pirmais Sklandraņu festivāls.

31. VII biedrība Ziemeļkurzemes biznesa asociācija konkursa kārtā ir ieguvusi tiesības arī nākamajā projektu finansēšanas periodā 2014.–2020. gadam rīkot *LEADER* pieejas projektu konkursus Ziemeļkurzemes teritorijā.

Jūlijā *Mazās skolas* stadionā piegādātas uzstādītas vingrošanas iekārtas. Tas bija viens no pašvaldības konkursā AVIP atbalstītajām aktivitātēm. Projektu bija iesniedzis jauniešu sporta klubs *Dundaga*.

Augustā

1. VIII notika Lībiešu svētki Mazirbē.

Pēcē notrisinājās Daiņa Derkevica piemiņas kausa izcīņa volejbolā.

Pie Šlīteres bākas 6. gadu pēc kārtas pulcējās dabas draugi uz Kukaiņu nakti.

2. VIII sākās biedrības *Dundagas Sendienas* projekts *Krāsu mācības pamati*, ko atbalstījis AVIP.

No 2. līdz 6. VIII notika Gregorikas dienas Mazirbes rekolēkciju centrā.

No 6. līdz 15. VIII biedrības *Randalist Mazirbē* rīkoja mākslas plenēru *Līvzeme 2015*, kurā mākslinieki iemūžināja piekrastes cilvēkus un ainavas. Izstādi atklāja 15. VIII Lībiešu tautas namā.

8. VIII Sporta diena Vīdalē.

15. VIII *Mazās skolas* stadionā aizritēja sporta diena *Dundaga sporto 2015*.

16. VIII Pitragā *Druvās* vietējā baptistu draudze svinēja 125 gadu pastāvēšanu.

24. VIII Dundagas novada atbalsta biedrības īstenotajā projektā *Sadarbojies radoši, rīkojies — tu varēsi!* notika Novada iedzīvotāju ideju darbnīca.

28. VIII Mazirbes skolas salidojums 135. jubileja.

29. VIII Senās uguns nakts skrējieni *Sirdspuksti jūrai* no Dundagas līdz Kolkai.

Septembris

1. XI Zinību diena novada skolās.

3. IX Dundagas *Mazās skolas* iestāšanās eksāmenu Burtu skolā rīkoja bērnu dienas centrs *Mājas*, turpinās Borisa un Ināras Teterevu fonda atbalstītais projekts.

5. IX Dinsberga skolas salidojums.

Baibas Šuvānes grāmatas *Sauc par Vaidi manu* ciemu atvēršana Kolkas tautas namā.

16. IX a/s *Latvijas valsts meži* biroja ēkas pamatos iemūrēja kapsulu ar vēstījumu nākamajam paaudzēm. Ēku celtniecība uzsākta vasarā Dundagas parka aizsargjoslā.

Rīgā, *Swedbank* centrālajā ēkā, sveica 50 dziesmu un deju svētku skolotājus stipendiātus, arī mūsu Daci Treinovsku.

19. IX Līvānos notika tikšanās pašvaldībām, kuru ģerboņus rotā kāds no putniem.

25. IX Olimpiskā diena Dundagā un Kolkā.

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā gadskārtējā ekoskolu apbalvošanas ceremonijā bērnodarzs *Kurzemīte* saņēma diplomu, kas apliecināja, ka iestāde kļuvusi par ekoskolu. Kolkas pamatskola 10. reizi saņēma Zaļo karogu.

26. IX Dundagas vidusskolas 70. dzimšanas diena un salidojums, kurā skolotāja Iveta Kundecka saņēma izglītības un zinātnes ministres Mārītes Seiles parakstītu Atzinības rakstu.

27. IX Somugru tautu festivāls arī Kolkā.

Septembra beigās Latvijas piļu un muižu asociācija rīkoja braucienu pa 16 Polijas un Vācijas pilīm un muižām. Tajā mācīties brauca arī Dundagas pils direktore Baiba Dūda.

Oktobris

1. X Borisa un Ināras Teterevu fonda projektā Dundagas bērnu dienas centrā *Mājas* sākās aktivitāte *Guadrās ģimenēs laimīgi bērni*, kurā pulcējas ap 10 māmiņām.

No 1. līdz 4. X Dānijas — Latvijas komiteja ciemojās Dānijā, Kēges komūnā.

Labiekārtojusi Kolkas katoļu baznīcas apkārtni, 4. X Kolkas Jūras Zvaigznes Dievmātes Romas katoļu draudze svinēja baznīcas iesvētīšanas 18. gadadienu. Labiekārtošana veikta, pateicoties iespējai piedalīties pašvaldības konkursā AVIP un tajā saņemtajam finansiālajam atbalstam.

7. X *Mazajā skolā* skolēnus uz trim aizraujošām darbnīcām aicināja Rakstniecības un mūzikas muzeja darbinieces: Lauma Bērza, Līva Pugoviča un Anita Smeltere.

9. X Vīdales centrā atklāja informācijas stendu, pie skolas uzstādīja 3 pagatavotos solus, šūpoles, varēja aplūkot dobi ar klinšrozītēm. Tas viss noticis, pateicoties iespējai piedalīties pašvaldības konkursā AVIP. Šo iespēju izmantoja biedrība *Visvīdale*, un tā saņēma finansiālu atbalstu.

16. X Ancē LLF rīkoja Latvijas Lauku kopienu nedēļas diskusiju *Sadarbība kā ilgtspējīgas izaugsmes pamats*, kur piedalījās arī mūsu novada ļaudis.

17. X sudraba karotītes saņēma 20 zēni un 23 meitenes — 2014. gadā novadā dzimušie un deklarētie bērni. Pirmoreiz 9 sudraba karotītēs ir gravējums *Mazais kolcinieks*.

21. X Dundagas bibliotēkā ar rakstnieku, literatūrzinātnieku un kultūras žurnālistu Arno Jundzi vispirms tikās vidusskolas 7. klašu, pēc tam 10.–12. klašu skolēni.

No 21. X vairākas trešdienas bērnodarzā *Kurzemīte* bērņus iepriecināja Talsu kinoloģiskā kluba terapijas ar suni praktizētājas ar saviem mīļuliem.

24. X Kolkā uzstājās Zane Jančevska ar programmu *Zdiesmu dance*.

28. X Kolkas tautas namā notika avīzes *Dundadznieks* rīkota tikšanās ar iedzīvotājiem. Tajā līdztekus redaktoram A. Auziņam piedalījās domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns, izpildītāja pienākumu izpildītāja Baiba Dūda, Kolkas pagasta pārvaldes vadītājs Aldis Pinkens un deputāts Ansis Roderts

30. X apritētu 85 gadi, kopš dzimusi izcila personība Dundagas un arī Latvijas kultūras dzīvē — Valentīna Bernāne. Viņu atceroties, Dundagas bibliotēkā iekārtota izstāde.

31. X, Krišjāņa Barona 180. jubilejā, Kubalu skola-muzejs ciemiņiem piedāvāja iepazīt dažas Dundagas apkaimē saklausītas tautas dziesmas un gardu cienastu.

Legendu nakts Dundagas pilī.

Kopš oktobra vidusskolā norisinās dabaszinātņu projekts 5.–6. klašu skolēniem. To vada ķīmijas skolotājas Aija Pētersone, fizikas skolotāja Ilga Blumberga un bioloģijas skolotāja Lienīte Iesalniece.

Par domes piešķirtajiem 4000 € rotaļu laukuma izveidei oktobra beigās bērnodarza *Kurzemīte* pagalmā — daudzdzīvokļu māju pusē — uzstādīja pirmos rotaļlaukuma elementus.

Novembrī

3. XI bērnodarzā *Kurzemīte* sirsniņi atklāja jaunās grupiņas *Sienāzītis* gliži izremontētās telpas.

11. XI Dundagā, Kolkā un Mazirbē svinēja Lāčplēša dienu.

12. XI Dundagas novadu apmeklēja Latvijas Republikas Valsts prezidents Raimonds Vējonis un prezidenta kundze Iveta Vējone.

17. XI mūsu novadā svinēja Latvijas Republikas proklamēšanas dienu. Tajā novada domes Goda rakstu saņēma Vaira Kamara — par nozīmīgu un ilgstošu profesionālu devumu Dundagas novada iedzīvotājiem kultūras jomā. Atzinības rakstus pasniedza Dzintrai

Tauniņai, Baibai Šuvānei, Unai Silai, biedrībai *Visvīdale* — Santai Naglai, Janīnai Grīnvaldei un Ingai Leistmanei, Alandai Pūliņai un Andrim Antmanim. Pateicības rakstus saņēma Aiga Ūdre, Agris Vansovičs, Inese Dāvidsone, Dundagas vidusskolas 9. b klase un pirmsskolas izglītības iestāde *Kurzemīte*.

18. XI baptistu baznīcā ekumenisks pateicības dievkalpojums.

21. XI Mazirbē notika Līvu karoga svētki.

No 23. līdz 27. IX Dundagas vidusskolas skolotājas Sandra Salceviča un Sandra Braže, kā arī skolēni — Agnese Bērzkalne, Adrians Beņislavskis, Kārlis Gerdiņš, Evelīna Ķiršakmene, Niklāvs Lazovatijs un Ernests Tropiņš — piedalījās starptautiskā *Erasmus+* projektā *Student Hanseatic League*, kurā apguva un pilnveidoja zināšanas uzņēmējdarbībā.

25. XI Ziemeļkurzemes biznesa asociācijas valde apstiprināja stratēģiju 2015.–2020. gadam.

26. XI pēc novada Tūrisma un informācijas centra aicinājuma novadā viesojās žurnālisti no *Neatkarīgās Rīta Avīzes*, *TVnet*, *Izglītības un Kultūras*, *Talsu Vēstīm*, *Ļubļu*, kā arī neatkarīgā žurnāliste un pārstāve no Skaisto skatu aģentūras.

27. XI pilī Latvijas Piļu un muižu asociācijas 15 gadu jubilejai veltītā konference *Kultūras un tūrisma sinerģija — ekonomiskās izaugsmes, sociālo pārmaiņu un labklājības virzītājspēks* pulcēja vairāk nekā 100 dalībniekus.

Kultūras zīmi *Latviskais mantojums* šogad saņēma pitradznieks Andris Antmanis par Lībiešu krasta kultūrvides saglabāšanu un daudzinašanu, būvējot senos žogus.

Novembrī nobruģēja ietvi no *Top!* veikala līdz Ernesta Dinsberga ielai. Tajā ir jauns, Dundagā neredzēts bruģa veids no četrus krāsus bruģakmeņiem. Tā kā tos var dažādi salikt, Dundagas Mākslas un mūzikas skolas bērni skolotāju Lindas Celmas un Daces Čoderas vadībā modelēja rakstus. Bruģim izvēlējās Elēnas Ozoliņas piedāvāto darbu.

Decembrī

2. XII Dundagas bibliotēkā ar grāmatu *No perfekcionisma uz mīlestību* iepazīstināja tās autore, filozofe un gešaltterapeite Elīna Zelčāne.

4. XII Latvijas tūrisma forumā Jūrmalā mūsu pašvaldība no Tūrisma attīstības valsts aģentūras saņēma diplomu par veiksmīgu dalību Eiropas Komisijas un Tūrisma attīstības valsts aģentūras EDEN konkursa *Tūrisms un vietējā gastronomija* nacionālajā atlasē finālā.

Pēcpusdienā un vakarā Dundagas pilī rosījās kupls tirgotāju pulks, pagalmā ieddedza dižo eglī, pagrabos savas prasmes varēja izmēģināt radošajās darbnīcās, kolonālē aplūkot Ziemassvētku izstādi tirdziņā, bet noslēgumā visus lielajā zālē iepriecināja koncertprogramma *Kluso nakšu pieskāriens*.

5. XII Vīdalē ciemiņi ieddedza eglīti un atklāja Ziemassvētku izstādi tirdziņā.

5. XII deju kolektīva *Dundang* senioru grupa un viņu draugi ar koncertprogrammu *Rīpo tvaika bānītis* godam pilī nosvinēja 5 gadu jubileju.

9. XII Dundagas bibliotēkā interesenti tikās ar dzejnieci Maiju Laukmani.

11. XII Viļņa Mitlera grāmatas *Dundznik vald* atvēršanas svētki Dundagas bibliotēkā.

13. XII Dundagas baptistu draudze, piedaloties Latvijas Baptistu draudžu savienības bīskapam Pēterim Sproģim un krietnam ciemiņu pulkam, sirsniņi nosvinēja sava dievnama 20. jubileju.

Decembrī notika Ziemassvētku pasākumi pirmsskolas vecuma bērniem Kolkā, Vīdalē, Kaļķos un Dundagā.

Uz gadumiju pils ieeja uz mirdzēja spožā baltumā. Restauratori pabeiguši atjaunot pie pils durvīm iemūrētās akmens stēlas — vertikālas akmens plāksnes — ar bruņnieka (kreisajā pusē) un bīskapa (labajā pusē) tēliem. Saposta arī pavisam neliela daļa no jumta virs parādes durvīm līdz pagalma seguma virskārtai.

Apkopoja Diāna Siliņa

Par zaļu pat vēl zaļāks

Skolēni apgūst uzņēmējdarbību

No 23. līdz 27. IX Dundagas vidusskolas skolotājas Sandra Salceviča un Sandra Braže, kā arī skolēni — Agnese Bērzkalne, Adrians Beņislavskis, Kārlis Gerdiņš, Evelīna Ķiršakmene, Niklāvs Lazovatijs un Ernests Tropiņš — piedalījās starptautiskā Erasmus+ projektā *Student Hanseatic League*, kurā apguva un pilnveidoja zināšanas uzņēmējdarbībā. Stāsta dalībnieki.

Sandra Salceviča: — Sadarbību projektā uzsākām mācību gada sākumā, 1. IX, un tā ilgs līdz 2017. gada vasarai. Tajā piedalās skolēni vecumā no 14 līdz 17 gadiem. Bija trīs galvenie kritēriji, pēc kuriem mūsu skolā vērtēja skolēnus, lai viņi varētu piedalīties projektā: vai viņš ir sabiedriski aktīvs, komunikabls, vai skolēna angļu valodas zināšanas ir pietiekami labas un vai viņš ir tik atraktīvs, ka spēj vadīt kādu kultūras pasākumu. Skolēnus izvirzīja viņu klasesbiedri, un mēs ar kolēģi Sandru Braži šīs kandidatūras akceptējām.

Šajā reizē projekta dalībnieki, 36 jaunieši un 11 skolotājas no Baltijas jūras valstīm — Dānijas, Igaunijas, Latvijas (Dundagas), Polijas, Vācijas un Zviedrijas — satikās Latvijā: viņi dzīvoja un darbojās konferenču un atpūtas centrā *Lejastiezumi* Kuldīgas pusē, bet darbu priekšstāde notika mūsu *Mazajā skolā*. Šajā nedēļā skolēni apguva firmas veidošanas pamatprincipus, izgatavoja trīs dažādas preces, veidoja reklāmu un aprēķināja vajadzīgās izmaksas. Lai pēc iespējas labāk iepazītu citu skolu partnerus, viņi dzīvoja un darbojās starptautiski jauktās grupās.

Pirmajā dienā jaunieši radīja trīs mācību firmas: galda lampu ražotni, austiņu turētāju ražotni un galda spēļu ražotājfirmu. Katrā izveidoja ražošanas, menedžmenta un reklāmas nodaļu. Ievēlēja firmas vadītāju. Tālākā darbība notika nodaļās, kur katrā apvienojās skolēni no visām firmām. Darbnīcas vadīja partnerskolu pedagogi. Sandra Braže kopā ar Vācijas kolēģi Birgitu Lorenzenu, kas ir arī projekta koordinatore, palīdzēja jauniešiem izstrādājumu gatavošanā. Vakarā katras valsts pārstāvji radīja savu kultūras programmu. Bijām ekskursijā uz Ventspili un Rīgu. Īpaši saistoša dalībniekiem šķita iepazīšanās ar vilnas ražošanu tepat Pācē, jo te skolēni redzēja nelielas ražotnes darbību, kas atbilst mācību firmas darbības modelim.

Sandra Braže: — Gan man, gan skolēniem piedalīšanās projektā bija vērtīga pieredze. Vispirms tā bija komunikācija ne tikai ar Sandru un mūsu skolēniem, bet arī ar skolotājiem un skolēniem no pārējām valstīm. Otrkārt, sarunājāties angļiski. Grūtības sagādāja speciālie termini, jo tos sarunu valodā nelieta. Tad nācās skaidrot aprakstoši, kas jādara, kādam jābūt darba rezultātam.

Interesanti bija arī pavērot citu valstu

skolotāju darba stilu, skolēnu un skolotāju savstarpējās attiecības. Pamanīju, ka skolēni pret skolotāju izturas ar lielu pietāti. Skolēni skolotāju uztver kā draugu un palīgu, kam var uzticēties, un skolotājs pret skolēniem izturas kā pret līdzīgu. Skolēni skolotāju uzrunā vārdā, taču tas nav aiz necieņas, viņi ir ļoti draugi. Tas man ļoti patika.

Projektā skolēni darbojās ar prieku, jautāja skolotāja viedokli. Arī skolotāji savstarpēji apmainījās ar viedokļiem, taču tas notika, citam citu uz klausot, neko neuztverot personīgi, un visi spēja vienoties par kopīgu viedokli. Protams, mums bija arī dažādi sarežģījumi, piemēram, ar interneta pieslēgumu, bet visas problēmas draudzīgi atrisinājām. Savstarpēji laipnās, cieņpilnās attiecības un brīvā gaisotne man ļoti patika.

Iepriecinoši, ka citi skolotāji novērtēja mūsu skolēnus, jo viņi vēlas darboties, prot patstāvīgi pieņemt lēmumus, ir droši un radoši. Arī mūsu, skolotāju, radošums citus skolotājus izbrīnīja. Esam pieraduši ar minimāliem līdzekļiem panākt maksimālo efektu. Citu valstu skolotājiem un skolēniem tādas pieredzes nav. Minēšu tikai vienu piemēru. Mēs ar skolotāju Sandru bijām izdomājušas pārējām kolēģēm mācīt izgatavot vannas bumbas. Taču, lai to mācītu citiem, pašām bija jāizmēģina. Nekad mūžā neko tādu nebijām darījušas! Mums bija tikai recepte, un, kad uztaisījām, likās, ka pirmajā reizē neizdevās varbūt tā, kā būtu gribējies, tomēr bumbas bija pagatavotas un uzdāvinājām tās kolēģiem. Viņi bija tik pārsteigti! Jautāja — kā jūs pašas kaut ko tādu varējāt radīt un vēl šajā virtuvītē? Mēs Latvijā protam uzburt fantastiskas lietas, izmantojot dabas elementus. Ar to mēs viņiem esam interesanti, jo viņi izmanto tikai gatavas lietas.

Arī Agnese un Evelīna, mūsu meitenes, gatavojot galda lampas, izdarīja vairāk, nekā bija paredzēts. Vispirms viņas pagatavoja lampu ar nacionālo ornamentu, taču vēlējās vēl ko uztaisīt. Tad tapa Ziemassvētku lampā, un vēl radās iecere mājās uztaisīt pašām savas lampas. To skolnieces sāka darīt jau projekta laikā, izurbjot caurumus stikla pudelē. Tas ir sarežģīts darbs, jo stikla pudele būtu jāievieto ūdenī, kad tajā urbj, un jāurbj lēni, lai tā nesaplīst. Man ļoti patika skolēni, kas piedalījās projektā, bija prieks kopā ar viņiem strādāt.

Emocijas bija patīkamas, bet darba slodze — ļoti liela. Darbojāties no paša rīta līdz pat vienpadsmitiem vakarā, pēc tam vēl gatavojāties nākamajai dienai.

Adrians: — Darbojos biznesa plāna veidošanā un palīdzēju arī citiem, piemēram, urbt koku, ko biju iemācījies stundās pie skolotāja Laimoņa Ulmaņa. Projektā bija iespēja iepazīt cilvēkus no citām valstīm, viņu kultūru. Lielākais ieguvums — jauni draugi. Man vislabākais kontakts izveidojās ar skolēniem no Igaunijas un Polijas.

Agnese: — Varējām praktizēt angļu valodu un kaut ko vairāk iemācīties par uzņēmējdarbību.

Evelīna: — Man ļoti patika atmosfēra, bija satraucoši, bet interesanti. Pirmo reizi mūžā gatavojām galda lampas.

Kārlis: — Veidoju biznesa plānu dažādiem produktiem. Guvu pieredzi par uzņēmējdarbību, kā veidot savu uzņēmumu.

Ernests: — Mēs taisījām galda kārtis. Iemācījies no papīra salocīt kastīti.

Niklāvs: — Daudz strādājām ar koku: zāģējām, urbām, slīpējām. No sākuma mums nepatika, bet tad ieradās Adrians, mums iepatikās, un sākām nopietni strādāt. Pagatavojām sešus austiņu turētājus.

Adrians: — Palīdzēju arī austiņu turētāju grupai, abi ar Niklāvu devāmies pie viņiem un no atgriezumiem pagatavojām produktu, kas visiem ļoti patika. Pēc mūsu parauga austiņu turētājus uztaisīja arī pārējie.

Evelīna: — Sākumā mums bija problēmas ar urbšanu, mums bija bail to darīt. Tad lūdzām palīgā Niklāvu. Viņš palīdzēja, beigās jau mums pašām sanāca.

S. Salceviča: — Vēl gribu piebilst, ka pēc priekšstādes mūs visus gaidīja vēl kāds patīkams notikums — paredzētajā ekskursijā pa pili vienu no mūsu grupām vadīja Evelīna. Viņa to darīja profesionāli: labā angļu valodā, sagaidīja, vai visi ir atnākuši, skatījās, vai visi stāstījumu dzird, neizplūda detaļās, lai nebūtu garlaicīgi!

Projekta mērķis ir palīdzēt jauniešiem apgūt un pilnveidot zināšanas un prasmes uzņēmējdarbībā, dažādu izstrādājumu gatavošanā un reklāmas kampaņu veidošanā. Kā liecina projekta nosaukums, laika gaitā skolēni mēģinās veidot savu Hanzas savienību — starptautisku mācību firmu, kas tirgos savu produkciju vai piedāvās pakalpojumus.

Projekta sākumā man likās, ka mūsējie

• Tā tapa viens no produktiem — austiņu turētāji.

Sandras Bražes foto

darbošanos neuztver īpaši nopietni, taču tiešām visu izdarījam! Mums, latviešiem, raksturīgi, ka gribam visu paveikt perfekti. Sapratu, ka galvenais nav nevainojamais gala produkts, bet darbība, pats process. Ja bija grūtības, meklējām veidus, kā tikt galā, ja bija sadarbība, mēģinājām saprasties. Bija tā, ka *Lejastiezumos* internets darbojās pārāk lēni. Firmā arī tā kādreiz varētu būt. Problēma kaut kā jāatrisina. Bieži vien, atrodot radošu pieeju, defektu var pārvērst par efektu.

Liels paldies vidusskolas saimniecības daļas vadītājam Valdim Šleineram! Bez viņa mēs būtu kā bez rokām — mums vajadzēja dažādus darba rīkus, piemēram, urbjus stiklam un kokam, un pat darba galdu. Viņš izdarīja šķietami neiespējamo, un mums viss vajadzīgais bija. Paldies Talsu autotransportam un *IK Auto un Būve* — pārvietoties mums nācās daudz. Pateicos kolēģei Sandrai Bražei, ar kuru labi sadarbojāties un kas kopā ar Birgitu Lorenzenu radoši vadīja darbnīcu! Un vēl vēlos izteikt pateicību deju skolotājai Daicei Treinovskai un viņas audzēkņiem, kā arī Ģirtam Treinovskim un Kārlim Gerdiņam par lieliskajiem muzikālajiem sveicieniem mūsu ārvalstu viesiem priekšstādes laikā *Mazajā skolā*.

Diāna Siliņa

Iemācīt ... pārsteigumu

Kopš oktobra Dundagas vidusskolā norisinās dabaszinātņu projekts 5.–6. klašu skolēniem.

Kā pastāstīja ķīmijas skolotāja **Aija Pētersone**, vecāko klašu skolēniem ir lielākas iespējas dziļāk apgūt eksaktos mācību priekšmetus, bet kā lai ieinteresē jaunāko klašu skolēnus? Direktore Aiga Štrausa jautājusi skolotājiem, vai viņas vēlētos papildus strādāt ar mazākajiem pamatskolas bērniem. «Mēs, trīs skolotājas — ķīmijas, fizikas un bioloģijas — piekritām un nolēmām: lai radītu interesi par šiem mācību priekšmetiem, 5.–6. klašu skolēniem mācīsim eksperimentus un vēl šo to, kas nav vēlāk skolas kursā. Tāpēc tagad reizi mēnesī viņiem ir gan ķīmijas, gan fizikas, gan bioloģijas nodarbība. Aktīvākā ir 5. b klase. Ķīmijas nodarbībā eksperimentējam. Neko nerādu, tikai stāstu, kas ir jāizdara. Un tad mums ir tāds liels pārsteigums, kas no tā visa iznāks. Novērojam dažādus šķīdumus, kas ar tiem var notikt, pētām ķīmiskās reakcijas ātrumu, skatāmies, kas to ietekmē un kas ne, kausējam cukuru. No pār-

tikas produktiem veidojam vannas bumbas. Lielākajai daļai sanāca skaistas».

Fizikas skolotāja **Iļga Blumberga** atzina, ka skolēnu pulks varētu būt bijis kuplāks, taču galvenokārt nāk 5. b klase. Iespējams, tajā mācās daudz zinātkāru bērnu. Taču kvantitātei nav nozīmes, galvenais ir kvalitāte.

Kādā reizē skolotāja iesaistījusi arī deviņklasnieku Ernestu Tropiņu, kurš ieradies ar savu mājās veidoto slēgumu. Tas darīts tāpēc, lai dabas zinātņu projekta dalībniekus iedrošinātu un lai viņi pārlicinātos, ka arī skolēns var radīt eksperimentu, tas nav neiespējami.

Bioloģijas skolotāja **Lienīte Iesalniece** nu jau vairākus gadus skolēnus ir iesaistījusi *GLOBE* projektā (*Global Learning and Observations to Benefit the Environment* — pasaules novērojumi vides kvalitātei), kurā pēta atmosfēru. Nu tajā piedalās arī 5. b klases bērni. Katru dienu kāds skolēns pieraksta vēroju-

mus, kādi ir mākoņi un cik daudz to ir. Bioloģijas nodarbībā ir uzsākts ilglaicīgs pētījums, pēc kura varēs tiešām ieraudzīt klimata izmaiņas. Uzdevums ir vienu un to pašu vietu — dabas ainavu vai atsevišķu koku — reizi mēnesī nofotografēt. Pavasarī uzsāks fenoloģijas pētījumus. Ir prieks par skolēniem, kas uzticētos pienākumus izdara precīzi.

No 5. b klases projektā piedalās Markuss Alksbirze, Arnolds Bergmanis, Alise Damberga, Annija Paula Heiberga, Ernests Jaunkierpis, Rihards Kaudze, Rūdolfs Artūrs Miķelsons, Ieva Pētersone, Krista Sudmale, Marks Sudmalis un Krista Tomsone. Ko saka viņi paši?

Markuss apmeklēja nodarbības, jo var uzzināt kaut ko jaunu. Izrādās — jaunumu netrūkst! Skolēni cits caur citu priecīgi dalījās iespaidos.

Fizikā atmiņā palicis sensors — gaismas mērītājs. Interesanta bijusi nodarbība, kurā, pareizi saliekot vadiņus, iedegās gaisma un skanēja zvaniņš. To vadījis deviņklasnieks Ernests. Mērīta masa un prognozēts, kurš no cilindriem aizņems lielāku tilpumu, un ar iegremdēšanas metodi atklāts, ka cilindri ir pilnīgi vienādi. Mērīts pat skaļums, kad visi

kopā klieguši. Tie bijuši 110 decibeli!

Ķīmijā dedzināts cukurs, kopā jauktas vielas dažādās krāsās un izveidojies kokteilis, kas izskatījies kā dzerams, bet, protams, tāds nav bijis. Meitenēm paticis cukura koks, kas mēģenē aug kā koraļļu rifi. Bet koks nav no ēdamā cukura un tas bijis kopā ar kādu citu vielu. Ernests priecājās par vannas bumbu, ko mājās izšķīdinājis un kas skaisti smaržojusi.

Bioloģijā Arnoldam bijis interesanti uzzināt par mākoņu veidiem un to mērīšanu. Savukārt Krista Sudmale novēro divu stumbru osi, kas aug pie viņa mājas, Alise — bērzu, egli un priedi, bet Annija Paula — kādu dabas skatu.

Krista Sudmale un Annija Paula piedalās projektā, jo viņām patīk fizika un ķīmija, bet tās sāk mācīt tikai vēlāk. Alise un Ieva atzina — jo ātrāk sāks šos priekšmetus apgūt, jo pēc tam būs vieglāk.

Dabaszinātņu projekts ir izdevies — bērnu tas aizrauj un daži jau domā, ka varētu savu nākotni saistīt ar kādu no šīm jomām.

Diāna Siliņa

Dundagas seriāls

Dundagas patērētāju biedrība

Nobelgums. Sākumu sk. 198. numurā.

Ceļojumu laikā, atceroties biedrības vēsturi, pabeldzam ar ieskatu pēckara gados.

Saimniecības preces, ceptuve, caurvējš, gučuļi...

Indra Pētersone: — Tirdzniecībā esmu nostrādājusi gandrīz 40 gadus, un veikals bijusi mana vienīgā darba vieta. Strādāt sāku kā mācekle 1962. gadā saimniecības preču veikalā Pils ielā 12 pie stingras un prasīgas veikala vadītājas Elzas Čoderas, kas ievadīja mani darbā. Pēc tam veikala vadītāji bija Erna Napska un tad Edgars Teibe. 1963. gadā mani pārcēla par veikala vadītāju uz trauku veikalu, kas toreiz atradās tur, kur tagad ir autobusu pietura uz Talsiem, Ventspili un Rīgu. Par pārdevēju pie manis strādāja Velta Balode.

Tad biedrība izremontēja telpas sīrupfabrikas mājā pie lielgabala. Tur bija veikala vadītāja un strādāju kopā ar pārdevējām Zilvu Šķesteri un Līksmu Jaunupi (sākumā vēl Sadvosku). Tirgojām saimniecības preces, traukus, mēbeles, elektropreces, būvmateriālus un mākslīgos mēslus. Patērētāju biedrības priekšsēdētāji bija Ilga Šulce, Ivars Putniņš, Biruta Bogdanova un Biruta Vītola.

Vēlāk, kad mūs pievienoja Talsiem, strādāju bijušajā MRS veikalā, kur tagad atrodas veikals *Strautiņi*. Toreiz gan nebija otrā stāva. Arī tad biju veikala vadītāja, ar mani kopā strādāja Gaida Liepkalne. Ilgus gadus veikala apkopēja bija Elza Luģēniņa, strādīgs, izdarīgs un atsaucīgs cilvēks.

Paldies par atbildīgi padarītu darbu un labu sadarbību maniem ilggadējiem labajiem pārdevējiem — Veltai, Zilvai, Līksmai un Gaidai, apkopējai Elzai, kā arī visiem citiem kolēģiem gan veikalos, gan kantorī!

Lillija Freiberga: — Dundagā nonācām, pateicoties Jānim Rubenim, mana vīra Nikolaja draugam, kurš no Rendas bija pārcēlies uz Dundagu, kur strādāja MRS. Biedrība Rēdā bija paputējusi, ceptuves arī vairs nebija. 1962. gadā vīra draugs aicināja viņu uz Dundagu, kur bija brīva ceptuves vadītāja vieta. Aizbraucām parunāties ar priekšnieci Šulcīti, viņa bija ar mieru, lai Nikolajs iet par ceptuves vadītāju. Man uzreiz darbs veikalā nebija. Vispirms sāku strādāt ceptuvē, tad mani nokomandēja uz sagādi — bija jāizvietojam Liepiņa viņas atvaļinājuma laikā. Tur veda kāpostus, gaļu, kartupeļus, visa produkcija bija jāpieņem un jāpāršver. Pēc tam, kad Silva Vilciņa deva precī, es rakstīju pavadzīmes. Vēlāk devu atvaļinājumu Ženijai Bernšteinei gaļas veikalā. Galu galā nonācu pārtikas veikalā, kur nostrādāju 18 gadus, no tiem 14 kā vadītāja. Kad tā vadītājs Grausmanis aizgāja uz Roju, paliku viņa vietā, iepriekš tur biju par pārdevēju. Strādājām vairāki cilvēki — es biju vadītāja, sešas pārdevējas un preču nesējs Jānis Sondars, garš un īpatnējs vīrs. Viņš mums daudz palīdzēja, bet no visa arī kaut ko gribēja nogaršot. Pārdevējas bija Dzidra Grasmane, Biruta Eglīte, Renāte Raude, Ruta Kēnigvalde, Taiga Kristiņa, Gaida Kalna, Irēna Kalmane un Elza Alksne.

Strādāt veikalā nebija viegli, jo visu laiku atradāmies caurvējā — aizmugurē pie letes bija maizes lifts, no ceptuves augšā nāca vējš, pretī letei bija veikala durvis. Darba laiks mums bija no plkst. 9.00 līdz plkst. 20.00 darbadienās, alkoholu drīkstējām tirgot tikai no plkst. 14.00. Strādājām maiņās. Svētdienās darba laiks bija līdz plkst. 14.00, bet gučuļi tikai uz šo laiku sabrauca — bija jau piedzērušies un vajadzēja vēl. Sanāca tik pilns, ka adatai nebija, kur nokrist. Mēs gribējām viņus dabūt ārā, sabiedriskie [kārtības sargi] nāca palīgā. Gučuļu sievas bija kārtīgas, bet no vīriem nevarēja glābties.

Vienā sektorā plauktos bija alkohols, otrajā pusē sienai — konditorejas izstrādājumi un konfektes, apkārt konservas, zupas. Veikalā bija lielas atvilktnes, kur sabēra miltus un cukuru, no tām arī tirgoja. Nekāda deficīta nebija. Toreiz pārdevām ļoti garšīgas desas,

• **Kādā no biedrības ballēm 60. gadu 2. pusē. No kreisās: Lillija Freiberga, Valentīna Paegleskalne, Guna Neifelde, Rasma Janberga, Maiga Leistmane, Māra Cīrvele un Elza Čodera.**

ko veda no Talsiem. Dundagā arī bija desu darbnīca, bet tajā iepirka tikai aitu gaļu. Kad mums siltu aitas gaļas desu uznesa augšā, cik tā bija apetītlīga! Bet, kad kļuva auksta, tad gan nebija garšīga.

Ceptuvē līdztekus manam vīram Nikolajam vēl strādāja divas ekspeditores, kas izrakstīja maizi uz Dundagas patērētāju biedrības veikaliem, kuru bija daudz: Kaļķos, Nevejā, Vīdalē, Kolkā, Mazirbē, Ģibzdē... To sūtīja arī uz MRS veikalu Dundagā. Cēpa dažādu maizi: formas rupjmaizi un baltmaizi, 1., 2. un 3. šķiras batonus, karašas, saikas — tādas bulciņas. Cepēji bija Šulcs, Juris Šķesteris, Juris Tenderis, Helēna Drišļuka. Donāts Peipiņš cēpa ļoti gardas tortes un garšīgus kliņģerus.

Veikalu ne reizes neapzaga. Mums pie durvīm atradās kompotu un ievārījumu burkas, bet nekad nekas no plauktiem nepazuda. Iztrūkumu arī nebija. Bieži sevi pārbaudījām, rīkojot inventarizācijas.

Dundagas patērētāju biedrības tirdzniecība daļas vadītāji bija Šulce, Biruta Bogdanoviča un Biruta Vītola. Grāmatvežu bija daudz, divas istabas pilnas: Maiga Lielanse, Lillija Plaude, Vera Mūrniece, Fricis un Ernests Župes, Vilma Breitenberga, Valentīna Paegleskalne, Silvija Balode, Ilga Baula... Kasiere bija Ilga Vaišļa.

Noliktavas atradās sētā. Kur šķūnim augšbraucamais ceļš, tajā noliktavā atradās milti, putraimi, konfektes, lejā bija dzērienu noliktava ar alu, limonādi, otra ar alkoholu. Kādā noliktavā bija apavi un apģērbi, tur strādāja Mārtiņš un Silva Vilciņa. Vienas noliktavas pārzinis bija Jānis Ešenvalds.

Un kur tad vēl mūsu vecais, labais Papels! Viņš ar savu bērīti apkalpoja veikalus, ņēma preces no sadales noliktavas, kur strādāja Dzidra Matisone, un veda uz slimnīcas veikaliņu, uz MRS veikaliņu, uz ēdnīcām. Kur vajadzēja, tur Papels ar bērīti bija klāt.

Aina Pūliņa: — Manam tēvam Fricim Dzin-taram piederēja kokapstrādes uzņēmums, ko 1940. gadā nacionalizēja. Nacionalizēja arī dzīvojamo māju *Dzintari* un nodeva patērētāju biedrības rīcībā. Mājā dzīvoja biedrības grāmatvedes, arī mūsu ģimenei atļāva dzīvot mūsu mājā. Kokapstrādes uzņēmuma mašīnas izmantoja patērētāju biedrības vajadzībām, un arī mans tēvs dabūja darbu biedrībā. Viņš konstruēja liftu, kas veda no ceptuves uz veikalu un arī interesantu ierīci sviesta griešanai. Veikala meitenēm bija grūti pagriezt lielos sviesta kubulus, tā tapa sviesta griežamais ar elektrisko drāti. Griežamajam bija gan rokturi, gan drošinātāji. Tēvs biedrībā strādāja no 1949. gada līdz 1961. gadam.

Vislielākie svētki un ienākumi

Maiga Leistmane: — Vislielākie svētki, ko veikalā izjutu, bija Sieviešu diena. Tad vīrieši pat pēc darba ieskrēja veikalā un lūdza, lai iesaka kādu dāvanu. Veikals jau jāslēdz ciet, bet viņi neiet prom. Bija jau arī ko piedāvāt — smaržas, lakati, somas... Daudzus bēr-nus nācās mierināt, kad viņi netika pie kāro-

konditorejas preces, cukurs, cepumi, laikam arī kādas rūpniecības preces. Cietumā mani neielika, bet sodu par 10 000 rubļiem — tik vērtas bija pazudušās preces — nācās samaksāt. Maksāju 18 vai 19 gadus.

Varbūt būtu ticis cauri sveikā, bet pirms šī notikuma biju uzrakstījis, ka tā ir nedroša noliktava, ka tur nedrīkst preces turēt, ka vajag vismaz apsardzi. Tad nu man pēc noliktavas apzagsanas jautāja, kāpēc neesmu sargājis. Jā, nesargāju, nestāvēju klāt! Apskatījos, vai viss kārtībā, aizslēdzu un aizgāju.

Saviesīgā dzīve

M. L.: — Katru gadu braucām ekskursijās pa Latviju un arī pa dažādām Padomju Savienības republikām. Ekskursijas bija pat gadā vairākas reizes. Atceros, reiz devāmies uz Kuldīgu ar smago mašīnu, paši sēdējām kravas kastē. Vēlāk braucām ar autobusu, arī ar lidmašīnām lidojām.

Notika ballītes, skolotāja Grīnberga pat iestudēja Annas Brigaderes lugu *Čaukstenes*, kur galveno lomu spēlēja Maiga Lielanse. Es dziedāju sieviešu ansambli. Kopā svinējām svētkus.

Liblāb un ēriš

L. F.: — Reiz veikalā ienāca veca tantīņa, kas dzīvoja pie Krasoniem, un prasīja: «Meitiņ, iedod man 200 grams *Liblābs*». «Man taču tādu nav!» atbildu. Sieviņa paliek pie sava. Prasu citām pārdevējām, viņas saprot un smejas. Citreiz jau zināju, ka tās ir konfektes *Taurenītis*, bija tādas baltas ar pildījumu. Kaut gan esmu atgriezies Rendā, pankūkas vairs necepu, tikai — *paņčiņus*. Daudzus Dundagas puses savdabīgos vārdus man iemācīja Ārija Derkeviča, kas strādāja kantorī.

M. L.: — Uz mūžu atceros kādu pircēju. Reiz ienāca Aivara Freimaņa vectēvs, jau vīrs gados, un teica: «Iedod, meitiņ, man *ēriņ*. Bet tu jau nezini, kas tas ir. Tas ir silķis, meitiņ». Viņam katra vārda galā bija vārds «meitiņ».

Ar laiku man arī pielīpa galotņu noraušana. Kad aizbraucu uz Stendi, mani radi uzreiz pamanīja, ka runāju bez galotnēm. Arī māsa, vācu valodas pasniedzēja universitātē, izsauca: «Kā tu runā?» Vēl pamanīju, ka Dundagā

• **Gājiens uz Dundagas parku, 20. gs. 60. gadi. No kreisās: 2. Nellija Grausmane, 3. Ernests Župe, 4. Arnolds Grausmanis, 5. Lillija Freiberga, aiz viņas Nikolajs Freibergs.**

svētkiem mums saveda mandarīnus, apelsīnus, ko parasti netirgoja.

Kādus gadus Sarkanajā stūrītī rīkojām tirdziņu. Saveda no Rīgas tādas tortes, kliņģerus, cepumus, kādi vēl nekad Dundagā nebija redzēti. Tad nu gan bija cilvēku pūļi!

Uz Sieviešu dienu sūtīja vairāk alkoholu un saldumus. Vēl šobaltdien atceros liķieri, bezkrāsainu kā degvīnu, bet ar zelta pārslīnām dzērienā. Tas bija garšīgs!

Nelāgais gadījums

Pēteris Sāmītis: — Kad biju noliktavas pārzinis, piedzīvoju kādu nelāgu gadījumu. Preces veda mazbānītis. Tur, kur vēl tagad pie bijušās stacijas ir tāds sarkans, pašķībs šķūnītis, bija preču noliktava. Vienreiz to uzlauza un nozaga preces. Noliktavā atradās

katra vārda galā saka: «Vojmanšesiņ!» Vecie duņdžiņi jau runāja tā, ka nevar saprast.

Reorganizācija

Kā liecina izraksts no saimniecību preču vadītājas I. Pētersones darba grāmatīņās,

1974. gada 1. IV Dundagas patērētāju biedrību reorganizē. I. Pētersoni pārceļ uz Talsu rajona patērētāju biedrības rūpniecības preču tirdzniecības apvienību. Citus pārdevējus arī pārceļ uz Talsu rajona patērētāju biedrību.

Diāna Siliņa

Pateicība par raksta tapšanu Indrai Pētersonei, Aina Pūliņai, Pēterim Sāmītim, Maigai Leistmanei un Lillijai Freibergai.

Apakšlaiks

Kolka, skaistais jaunības laiks

Kolkas tautas nama 60 gadu jubilejā atmiņās dalījās kluba trešais vadītājs (1958. gada janvāris — 1962. gada jūlijs) Oļģerts Mauriņš. Vēl pirms lielā sarīkojuma apciemojuma Mauriņa kungu viņa dzīvesvietā Carnikavā.

• Oļģerts Mauriņš 50. gadu beigās.
Foto no O. Mauriņa albuma

Organizatora dotības pamana

— Kolkas laiks man ir palicis spilgtā atmiņā, jo tur ir pavadīta jaunība. Esmu dzimis Lubē 12 bērnu ģimenē kā vecākais bērns. Vecāki 1941. gada pārcēlās uz Dundagas pagastu. Pēc Kaļķu skolas mācījās Dundagas vidusskolā. Tā kā kara dēļ skolā biju sācis iet vēlāk, mani no vidusskolas sola iesauca armijā. Pēc dienesta aktuāls jautājums — kurp doties.

Tajā laikā Kolka bija populāra. Ciema izaugsmi noteica zivju konservu fabrikas direktors Jevgeņijs Morozovs. Viņš pēc kara bija ieradies ciemā — karavīra šineli, ar melnu pārsēju uz zaudētās acs. Uz kāpas stāvēt, J. Morozovs esot pateicis: «Te būs rūpnīca!» Tā arī notika. 1956. gada februārī sāku tur strādāt par zivju pieņēmēju, divus mēnešus pēc kluba atvēršanas. Dienā nācās pieņemt gandrīz 100 tonnas zivju, sevišķi pavasarī. Tad nebija darba laika, tad bija darbs.

Klubu vadīja Biruta Kristapsone, par bibliotekāri strādāja Lidija Strelča. Ciema vadībai nebija pieņemams, ka ballītes notika no vakara līdz rītam, turklāt ar krietnu iedzeršanu. Veidojās nelāga gaisotne. J. Morozovs man piedāvāja pārņemt kluba vadību.

— **Bet jums nebija kultūras darbinieka izglītības?**

— Nē, bet man kā vecākajam bērnam kuplā bērnu saimē bija attīstījušās organizatora dotības, un acīmredzot to pamanīja. Jau armijā biju bataljona saimniecības vada komandieris.

Sāku strādāt klubā. Tas kļuva par centru kultūras dzīvei. Pats arī dzīvoju klubā, sieva Aina (dzimusi Lorence) bija bibliotekāre. Gadu iepriekš vasarā bijām apprecējušies, drīz arī piedzima meita Mārīte.

Divu kungu kalps un materiāli tehniskā bāze

— Vispārējo dzīvi vadīja rajona kultūras nodaļa. Drusku iepazinos, kas notiek citās kultūras iestādēs. Nodibinājās kultūras padome, kurā bija arī J. Morozovs, no kolhoza — kultordze Ausma Krautmane, pavisam septiņi cilvēki. Klubs piederēja fabrikai, bija tās bilancē. Mani finansēja no kultūras nodaļas, bet tā kā aldiņa bija niecīga, tad piemaksāja arī no fabrikas. Tā nu es biju divu kungu kalps.

Lai kultūras dzīve attīstītos, vajadzēja materiālo bāzi. Ar abu saimniecību finansiālo palīdzību deju kolektīvam uzšūva igauņu, čehu, ukraiņu, krievu un moldāvu tērpus. Latviešu tautas tērpi, protams, jau bija. Deju kolektīvs bija pirmais, ko kluba paspārnē iz-

veidojām. Par vadītāju izraudzījās Leonoru Jurševsku no Dundagas. Viņu vajadzēja vest uz mēģinājumiem, šim nolūkam fabrika deva vienu no savām trim smagajām automašīnām. Deju kolektīvs 1960. gadā jau piedalījās Daugavpilī republikas Dziesmu un deju svētkos.

Sāka celt arī jauno skolu. Izdevās pierunāt Dundagas vidusskolas direktoru Rūdolfu Ermanbriku pārnākt uz Kolku. Viņš, būdams diriģents, izveidoja sieviešu kori un vēlāk vadīja jauno skolu.

Iegādājāmies 16 mūzikas instrumentus, pūtēju orķestrim pilnu komplektu. Uz skatuves gandrīz nebija vietas, lai visu saliktu. Ar pašiem pūtējiem gan bija visai bēdīgi. Šo jautājumu atrisināja tikai vēlāk, kad es vairs klubā nestrādāju. Paspēju sarunāt ar Ventspils mūzikas skolas vadību, lai viņi vienu no saviem izcilākajiem audzēkņiem norīko uz Kolku. Tā Viesturs Rērihs atnāca uz Kolku un no skolēniem izveidoja vēlāk slaveno pūtēju orķestri.

Bet manā laikā bija tikai instrumenti, pie mums brauca spēlēt Blumberga orķestris no Dundagas. Viņi lietoja mūsu instrumentus, jo pašiem tie bija nolietojušies.

Iegādājāmies dombras stīgu orķestrim. Latvijā tas bija mazpazīstams instruments, bet kļuva visai populārs. Mums bija arī trombons, un Kolka varēja lepoties ar sešiem akordeonistiem! R. Ermanbriks izveidoja skaistu orķestri, kas spēlēja Dziesmu svētkos Talsos.

Lai visu to darītu vēl krāšņāku, vajadzēja kārtīgu apgaismošanu. Nopirkām 20 dažādu prožektoru, mūsu klubā bija tikpat kā operā.

Slavenie karnevāli un citas izrīcības

— Liels ieguvums bija mākslinieka Pētera Strazdiņa piesaistīšana. Viņš jaunībā bija beidzis Jaņa Rozentāla mākslas skolu. P. Strazdiņš bija profesionāls gleznotājs, savulaik strādājis arī par apgaismošanu Operā. Viņš redzēja, ka te ir perspektīva, un pārcēlās no Melsnīla uz Kolku, dzīvoja klubā aktieru istabiņā.

Sākām rīkot krāšņus karnevālus, kas ieguva popularitāti, un tur liela loma bija apgaismošanai. Tolaik pat rajonu centru kultūras namos tā nebija tādā līmenī! Kad notika karnevāls, pie mums sapulcējās ļauzu masas. Brauca pat no Rīgas, lai gan nokļūt Kolkā, aizliegtajā zonā, nebija nemaz tik vienkārši.

— **Bet kāpēc karnevāli notika februārī, nevis uz Jauno gadu?**

— Tā bija pieņemts un iegājies. Gadumijā rīkoja Jaungada balli. Jauno gadu jau parasti

sagaida savās mājās, bet ir tādi, kas dzīvo kopmītnēs un kam nav īsti, kur palikt. Arī tie, kas sagaidīja Jaungadu mājās, pēc pusnaktis labprāt atnāca uz klubu, un tad izņēmuma kārtā atļāva balli līdz četriem.

Bet karnevāls bija īpašs notikums. Lai sagatavotos, apmēram desmit cilvēku pa vakariem strādāja kādu nedēļu iepriekš. Karnevāls, ko uzskatīja par tādu kā ugunsdzēsēju balli, notika ar tērpiem, pašdarinātām maskām, žūrija vērtēja un apbalvoja labākos. Tā bija vesela ceremonija.

Paši apbraukājām Rīgas profesionālos teātrus, noslēdzām līgumus ar Drāmas, Dailes un Muzikālās komēdijas teātri, viņi brauca viesizrādēs. Notika arī koncerti.

Enerģiskā A. Krautmane ar panākumiem vadīja dramatisko pulciņu. P. Strazdiņš taisīja lieliskas dekorācijas pulciņa iestudējumiem, braucām ar savām izrādēm ārpus ciema, tāpat deju kolektīvs un koris ar koncertiem. Tas viss varēja notikt, jo bija kultūras padomes izpratne un fabrikas atbalsts. Bieži vien vajadzēja transportu, un to galvenokārt finansēja fabrika. Vēl naudas ieguves avots bija pašu ieņēmumi par biļetēm.

Darbojās arī kino. Ik pārvakaru rādīja filmas. Vilnim Dāvidsonam bija sakari, viņš dabūja labas filmas, un skatītāju netrūka.

Līdzdarbojāmies Zvejnieku svētku norisē. Tos drīkstēja rīkot, ja kolhozam un fabrikai bija labi saimnieciskie rādītāji. Svētku programmā ietilpa airēšana, tīklu mešana, zivju pakošana un vēl visādi sporta veidi.

— **Kāds jūsu laikā bija kluba štats?**

— Būtībā tāda nebija. Māksliniekam

izstādi. Vietējie mākslinieki, seši gleznotāji, viņi vidū Ādolfs Kālis, P. Strazdiņš un Z. Irbe, rīkoja gleznu izstādes.

Īpaši pasākumi bija bērnu vārdu došanas svētki reizi gadā, kad piešķīra ciema padomes akceptētas īpašas apliecības, un kolektīvās kāzas. Viskuplākās bija četras kāzas vienlaikus.

Sporta dzīve

Pats vadīju fizikolektīvu. Jau skolas laikos biju aktīvi sportojošs. Kolkā man palīdzēja Haralds Rubenis — viņam sports bija sirdslieta jau no pirmskara laikiem Latvijas Universitātē. Sportiska bija A. Krautmane. Piedalījāmies Dundagas rajona un sporta biedrības Vārpa republikas sacensībās. Vairākkārt izcīnijām godalgotas vietas.

Bibliotēkas lasītavā ierīkojām vietu galda spēlēm — šaham, dambretei, novusam. Rīkojām turnīrus. Skolā biju nodarbojies ar vingrošanu, akrobātiku, armijā vadījis bataljona akrobātu grupu un tādu nodibināju arī Kolkā. Dabūjām līdztekus, citus vingrošanas rīkus, to visu iekārtojām zālē. Aiz skatuves, aktieru zālē, trenējās svarcēlāji. Uzstājāmies ar paraugdemonstrējumiem.

Divatā ar ceha vadītāju Leonardu Landmani uzrakstījām laikrakstam *Sports* vēstuli, ierosinot rīkot sacensības, kā toreiz teica, spartakiādes starp zvejnieku saimniecībām, būtībā — starp ciemiem. 1959. gadā mēs, ciema jaunieši, kāds biju arī es (kad sāku strādāt, man bija 25 gadi), sākām rakt skrejceļu, domājot jau par stadiona būvi. Daļēji tā bija pašdarbība, kam arī J. Morozovs piekrita. Vē-

• Oļģerts Mauriņš: «Dejot sāku jau Dundagas vidusskolā». Kolkas un Dundagas deju kolektīvi. 50.–60. gadu mija. O. Mauriņš — augšējā rindā 3. no labās.
Foto no O. Mauriņa albuma

P. Strazdiņam samaksāja par noteiktu darbu, tāpat R. Ermanbrikam, L. Jurševskai. Par tīrību rūpējās apkopēja.

Kluba paspārnē darbojās arī rokdarbnieču pulciņš, kuru vadīja R. Ermanbrika dzīvesbiedre. Pulciņa dalībnieces reizi gadā rīkoja

lāk jau dabūjām atbalstu. 1960. gadā atklāja stadionu un sporta laukumu, kas bija viens no labākajiem lauku apvidos. Pirmā spartakiāde notika 1959. gadā kolhozā 9. maijs, bet 1960. gadā jau Kolkā. Zvejnieku saimniecības sacentās daudzus sporta veidos: peldēšanā, airēšanā, volejbolā, vieglatlētikā, svarcēlšanā. Vēlāk spartakiādes ieguva lielu popularitāti.

Ar gudrību pret izlaidību

— **Kā izdevās panākt, ka balles vairs nenotika līdz rīta gaismai?**

— Vispirms jau izstrādāja kluba darbības nolikumu, ko akceptēja ciema padome. Balles bija atļautas līdz pulksten diviem. Bija gan izņēmumi, piemēram, Jaungadā, tāpat zvejnieku kolhoza pilnsapulcē, kas notika reizi gadā, kad saimniecība sniedza pārskatu biedriem par saviem darbiem un stāstīja par nākotnes plāniem.

Bufete jau darbojās. Kad sāku strādāt, bufetes telpā atradās galdi un soli. Nācu pie atziņas, ka tas neder, jo veči apsēžas un dzer. Lūdzu direktoram atļāuj solus izņemt, lai apmeklētāji stāv pie galdiņiem — nostāvēt jau ir grūtāk!

Mani darbības gadi iekrita Hruščova alkohola aizliegums laikā. Mēs to pamēģinājām, bet secinājām, ka tas neder. Cilvēki ņēma līdzī un aiz stūra dzēra tāpat, piedzērās vēl vairāk. Partijas sekretārs Krišjānis Burkevics

• Kolkas stadiona atklāšana.

Foto no Kolkas tautas nama albuma

un J. Morozovs, kuram kā kara veterānam rajonā bija ļoti liela ietekme, uzņēmās atbildību, ka klubā var pārdot alkoholu.

Tomēr gadījās arī nepatīkšanas. Ballītēs pulcējas jūrnīki — matroži. Gan viņi, gan diezgan liela daļa ciema iedzīvotāju nebija apmierināti ar jauno — stingro kārtību, laika ierobežojumiem. Reiz divi matroži ieradās deju kolektīva mēģinājumā un sāka traucēt. Iespējams, bija iedzēruši, tagad nevaru pateikt. Es viņiem vairākkārt aizrādīju, bet sapratu, ka tas nelīdzēs. Paguvu piezvanīt zastāva priekšniekam — man ar robežsargiem bija vienošanās, ka vajadzības gadījumā varu lūgt palīdzību, bet matroži jau sāka lauzt mana dzīvokļa aizslēgtās durvis...

Izlēcu pa logu. Tieši tajā laikā kino dokumentālists Uldis Brauns Kolkā veidoja savu

diplomdarbu. Viņš un vēl daži no dejkolektīva puišiem sekoja matrožiem, izraisījās kauktiņš. Robežsargi palīdzēja nomierināt sakarsušās galvas.

Deju kolektīva puiši un sportisti bija man vislielākie palīgi. Mēs jau bijām vienaudzī, kopā braucām uz sacensībām.

Vadītāja dotības ir Dieva dots talants

— Klubā nostrādāju līdz 1962. gada jūlijam. Zvejnieku kolhoza vadība mani uzaicināja par kadru daļas vadītāju. Dzīvot klubā bija visai sarežģīti, un man piedāvāja labākus sadzīves apstākļus — dzīvokli, algu, izaugsmes iespējas. Neklātienē sāku mācīties Rīgas mehāniski tehnoloģiskās pārtikas rūpniecības tehnikumā.

Pēc manis par vadītāju sāka strādāt Juris Vītoliņš. Viņš bija no deju kolektīva, sportists, komjauniešu sekretārs.

— **Katrs vadītājs nosaka toni.**

— Vadīt var cilvēks, kuram Dievs ir ielicis šūpulī tādas dotības.

Turpmākie gadi — Kolka, Āfrika un Carnikava

— J. Morozovs aizgāja pensijā, bet pēc tam atgriezās par kolhoza priekšsēdētāju un mani uzaicināja par vietnieku. 1972. gadā jau pats vadīju kolhozu, bet 1975. gadā bija lēmums sīkās saimniecības apvienot. Mūsu kolhozs *Brīvais zvejnieks* veiksmīgi strādāja, vairākas reizes pēc kārtas izcīnīja rajona ceļojošo karogu starp zvejnieku kolhoziem, un tas nepatika *Bangas* priekšsēdētājam Miķelim

Lismentam. Kolhozus apvienoja, un es īsu laiku biju par Kolkas nodaļas vadītāju bez īpašām tiesībām. Sapratu, ka ar Lismentu nesastrādāšos.

Radās iespēja doties uz Somāliju par ekspertu zivsaimniecības attīstībā. Aizbraucu 1975. gada oktobrī, 1976. gadā atgriezies, kādu laiku biju *Padomju Zvejniekā* par priekšsēdētāja vietnieku, pēc trim gadiem atgriezies Āfrikā — Angolā.

No 1982. gada vadīju zvejnieku kolhozu Carnikavā līdz pat tā privatizācijai 1992. gadā. Kopsaimniecība bija paredzēta norakstīšanai, bet tā tomēr kļuva par vienu no ekonomiski spēcīgākajām saimniecībām.

Alnis Auziņš

Sen tas bij'...

Kultūras dubultjubilejā

26. XII Kolkas tautas namā svinēja svētkus — tautas namam 60, ansamblim *Laula* — 15. Jubileja paver labu iespēju atcerēties, pulcēties, pateikties un krāšņi nosvinēt. It īpaši, ja tas ir tāds *divi vienā* notikums kā šajā gadījumā — gaviļnieks tautas nams, kas devis pajumti arī otram, daudz jaunākam jubilāram.

Par klubu

Iz senas vēstures*

Kolkas tautas nams atrodas uz kāpas, tikai 100 metrus no krasta, vietā, kur kādreiz atradās cara laika kazarmas. Tautas nama pirmās meklējami Latvijas Republikas pirmajos gados, kad zvejnieku biedrība Rīts pieprasīja īpašumā no valsts bijušo krievu robežsargu kordonu — zaldātiem celtu mūra māju. 20. gs. 20. gadu beigās zvejnieku biedrība izremontēja ēku un ierīkoja zāli ar skatuvi, un māja kļuva par Kolkas biedrības namu. Viena ieeja atradās ēkas sānā, otra — jūras pusē. Skatuve atradās tajā pusē, kur tagad ir tautas nama galvenā ieeja. Biedrības namā notika dažādi sarīkojumi, tējas vakari, balles. Dāmu komiteja rīkoja rokdarbu izstādes, pasākumus ar laimes akām, atrakcijām, dziedāja, spēlēja teātri. Ciema sabiedrisko dzīvi vadīja skolotājs Kārlis Bernšteins.

Padomju laiki

Biedrības nams darbojās arī Otrā pasaules kara laikā. Pēc kara augošajā ciemā ieradās enerģiskais Jevgeņijs Morozovs, kura vadībā cēla zivju apstrādes fabriku. Atsākās rosīga pašdarbība, 1953. gadā nodibinājās Kolkas — Mazirbes jauktais koris. Kluba telpas kļuva par šaurām. No 1954. gada regulārās talkās sāka nojaukt veco ēku. Parasti talcinieku vidū atradās kāds muzikants, kurš spēlēja, un talkas izvērtās ar dziedāšanu un dancošanu. Apmēram divos gados nojauca veco namu — palika tikai pamati un viena siena. Vecos pamatus paplašināja, un sāka celt jauno klubu. Griestu rotājumu skices veidoja Haralds Rubenis, taču iecerētos tautiskos ornamentus nācās pārstrādāt, lai attēlotu tam laika raksturīgo sirpi un āmuru.

Jauno klubu atklāja 1955. gada Ziemassvētkos, piedaloties celtniekiem, pašdarbniekiem un zivrūpniecības ministram Kārlim Budem, kurš gan ar savu automašīnu pa ceļam iegrima kupenā... Laikrakstā *Padomju Dundaga* bija rakstīts, ka Kolkas zvejniekiem un strādniekiem tagad izveidojies lielisks atpūtas un kultūras centrs ar 360 vietām, ar skatuvi, telpām bibliotēkai un māksliniecis-kās pašdarbības pulciņiem. Ēkas otrajā stāvā uzstādīta stacionāra kino iekārta.

Jaunais nams bija viens no labākajiem apkārtnes klubiem. Uz Kolku viesizrādēs brauca gan profesionālie, gan tautas un amatier-teātri no Rīgas, Liepājas, Valmieras, Ventspils, Talsiem, Jelgavas, Ogres, koncertēja tādi Latvijā pazīstami dziedātāji kā Edgars Plūksna, Pēteris Grāvelis, Ārija Simsone, Edgars Zveja, Nora Bumbiere un Viktors Lapčenoks, Margarita Vilcāne un Ojārs Grīnbergs, komponisti Marģers Zariņš, Raimonds Pauls.

Laika gaitā klubs piedzīvojis pārmaiņas, arī nosaukumā. Tagad to pazīstam kā tautas namu. Kopš 1999. gada tautas nama otrajā

stāvā darbojas Kolkas mūzikas skola. 2003.–2004. gadā atjaunota kluba fasāde, izremontēta mazā zāle, priekštelpa, telpas aiz skatuves. 2010. gadā iegādāti jauni zāles krēsli un gūts Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalsts projektam, kas ļāva tautas namam iegūt jaunu jumta segumu, logus, atjaunotu apkures sistēmu un izremontēt lielo zāli.

Laikabiedru atmiņas

Skaidrīte Kehere un Vallija Laukšteine

S. K.: — Balles notika arī vecajā klubā pirms kara.

V. L.: — Un teātri spēlēja. Vecais klubs bija šajā pašā vietā (kur jaunais, pašreizējais). Atceros, ka taisīja talkas un jauca nost veco ēku. Kad uzcēla jauno, tad vēl varēja redzēt daļu vecās sienas, nu vairs ne.

Ar Morozovu sākās liela dzīvība, bija ražotnes, cilvēki. Jauno klubu ceļot, viņam grūti gāja pa grāmatvedības līniju, bet viņam bija arī pazīšanās. No jaunā kluba atklāšanas gan neko neatceros.

S. K.: — Es tad dzīvoju Dūmelē un strādāju Vīdālē. Kolkā dzīvoja draudzene. Uz kluba atklāšanu vajadzēja tikt, tas bija liels notikums! No Vīdāles būtu vienkārši atbraukt, bet man vajadzēja uz mājām pēc štatē. Uzziņāju, ka no Mazirbes uz Kolku brauc smagā mašīna, es viņiem pievienojos. Bija sals un

• Vecais Kolkas klubs 20. gs. 50. gadu sākumā.

No Kolkas tautas nama albuma

rādi. Skatuvei bija tāds pazeminājums, kur spēlēt orķestrim pavadījumu. Un blakus skatuvei toreiz gāja durvis augšā.

Klubā notika visas kolhoza lielās atskautes sapulces, grandiozas svētku balles, komjauniešu svētki. Atminos, kā gājām polonēzē...

Vietējais teātris Ausmas Krautmanes vadībā iestudēja lugas. Krišs Laukšteins tēloja Hugo Diegu, bet Skaidrītes vīrs Arnolds Keheris spēlēja Uldi lugā *Pūt, vējiņ!*

S. K.: — Cehs rīkoja *uguntiņas*. Un kur nu Sieviešu dienas! Un karnevāli — februārī. Bija jāierodas pašu gatavotās maskās, un tās pēc tam vērtēja. Zāle bija krāšņi dekorēta, vidū griezās spoguļbumba.

V. L.: — Morozovs raudzījās, lai nesabojā zāli. Pēc balles gāja skatīties, kādā kārtībā

Uldis Brauns savam diplomdarbam uzņēma filmu par Kolku. Filmas vajadzībām speciāli dejojām uz skatuves. Pati nodejoju līdz kādam 1960. gadam.

S. K.: — Es dziedāju ansambli. Ermanbriks nodibināja sieviešu kori. Tas viss bija Morozova nopelns.

Ausma Krautmane*, kultūras un sporta organizatore, kluba vadītāja 1977.–1988. gadā:

«Morozovs .. gandrīz vai nelegāli uzcēla jauno klubu. Iepriekšējais bija maziņš. Runāja, ka, veco klubu nojaucot, bēniņos esot atrasts Ulmaņlaiku Latvijas karogs.

Klubā spēlējām teātri, rīkojām balles. Puiķes kāvās tāpat kā tagad. Es strādāju par kulturgu. Man bija jāatspoguļo arī sociālistiskā sacensība. Bija jātaisa uzskatāmā aģitācija, jāpin vainagi.»

Artūrs Pirvics*, mākslinieks noformētājs:

«Toreiz bija cita dzīve, vakaros cilvēki sapulcējās, kāds uzspēlēja mandolīnu, dziedāja. Tagad kā kurmji, katrs savā stūrī ielīdis. Vajadzēja daudz goda rakstu, un es tos rakstīju, jo rokkraksts man bija *bedovijs*. Plakāti bija jātaisa. Un Morozovs bija zelta vīrs!»

Ņina Dāvidsone*, kino kasiere, instrumentālā orķestra dalībniece:

«Uz kino nāca diktī, un varēja redzēt, kurš ar kuru draudzējās. Kad rādīja indiešu filmas, sanāca 300 cilvēku uz seansu. Tos cilvēkus, kas regulāri nāca uz kino, apbalvoja. .. Visa ciema galvenā dzīve notika klubā. Vislielākais nopelns ir Morozovam, ja nebūtu viņa, nebūtu ne tāda kluba, ne tādas Kolkas.»

Guna Rezonga*, deju kolektīva un kora *Mare* dalībniece:

«Daudz braucām ciemos. Deju kolektīvs ar vaļējo automašīnu brauca uz Daugavpili! Diktī draudzējāmies ar Dundagu. Tad bija citādi laiki. Atbrauc mājās, vēl nebija miera, visi gāja uz jūrmalu. Puiši labprāt nāca dejojot, visi pēc armijas, visiem laba stāja.»

Rīta Leitendorfa*, ilggadēja kora dalībniece, kluba vadītāja 1993.–2005. gadā

«Sākot strādāt klubā, es to vispirms aizslēdzu ciet, jo parkets bija kā asfalts, krēsli — pussalauzti. Jāremontē! Kā pirmo viesi uzaicināju Andri Daņilenko, jo cilvēki viņu ļoti

• Gājiens uz jauno klubu.

No Kolkas tautas nama albuma

palicis. Igaunju jūrnīki arī nāca uz ballēm.

S. K.: — Liela piekrišana bija kinofilmām, jau 50. gadu beigās. Ausma Krautmane teica, kas toreiz pēc katra kino bija jāiznes divi spaiņi smilšu.

V. L.: — Un ļoti daudz *semušku* — saulpuķu sēklu čaumalu!

gribēja. Rīkoju pasākumus darba kolektīviem, sportistiem, balles, koncertus. Saprātu, ka galvenais ir sadarbība ar cilvēkiem. Sākot ar pirmajiem koncertiem, pati gāju ar biļetēm uz skolu, bērnudārzu, gāju uz ceļu un veikaliem, uzrunāju uz ielas. Neteikšu, ka tas bija viegli. Pasākumi lielākoties bija par maksu, bet kultūras iestāde tomēr nav tā, kas

strādā ar peļņu. Paldies toreizējām pagasta vadītājām Maijai Rērihai un Benitai Osei, kas kultūrai atvēlēja kādu latīņu vairāk.

Par Laulu

2000. gadā pēc tautas nama direktores Ritas Leitendorfas ierosmes nodibinājās līvu dziesmu ansamblis *Laula*, kas tulkojumā no

• *Laula* pirmajā koncertā.

Foto no G. Kiršteinas albuma

Šis laiks

Kolkas kultūras sirdī

26. XII Kolkas tautas namā pulcējās kolcinieki un ciemiņi, lai kopā nosvinētu tā 60. jubileju un lībiešu dziesmu ansambļa *Laula* 15. dzimšanas dienu.

Par vēsturisko Ziemassvētku dienu, kad, uz kluba atklāšanas pasākumu braucot, kupenā pie Kolkas baznīcas iestīga zivjrūpniecības ministra Budes mašīna, atgādināja gan uz ekrāna skatuves dibenā redzamais Kolkas attēls ar krītošām un tiešām kustīgām sniegpārslām, gan Kolkas pagasta pārvaldes vadītāja Alda Pinkena efektīgais uzvalds tā laika apģērbā, *pižikā* un filca zābakos, gan viņa uzruna, lai mēs, biedri, nedaudz pagaidām, tūliņ jau klubu atklās...

Pārtapis par 21. gs. Kolkas pārvaldnieku, Aldis teica, ka nevar vien nobrīnīties, cik tautas nams labi uzcelts un cik tas atbilstošs mūsdienu tehnoloģiju un mākslas piedāvājumam.

Lielās pilsētas lepojas ar koncertzālēm, teātriem un klubiem, bet mazā ciemā tas viss koncentrējas vienuviet, Kolkā — tautas namā, kur aktīvie, radošie un mākslinieciski noskaņotie cilvēki var izpausties un iepriecināt arī citus. «Varam būt lepnī, ka mums ir šāds tautas nams», uzsvēra Kolkas pārvaldnieks. Tāpat viņš pauda prieku par otru jubi-

lāru — ansambli *Laula*, kas ne tikai ar saviem priekšnesumiem priecē Kolkā, bet daudzina ciema vārdu arī ārpus tās.

Simboliski, ka interesi par Kolkas tautas nama pagātni izrādīja divi labi dziedātāji, pavisam jaunie kolcinieki — Anna Jansone un Miks Kehers, bet tā vēsturē ieskatīties palīdzēja gan Mika vecmāmiņas Skaidrītes Keheres, gan kādreizējā kluba vadītāja Oļģerta Mauriņa atmiņas, gan senāku un jaunāku laiku albumu pāršķirstīšana, ko visi arī varēja aplūkot uz ekrāna. Ar veco laiku un mūsdienu tautas nama darbību iepazīstināja tā vadītāja Inora Sproģe.

Apbrīnas vērtā ir mazā ciema kultūras dzīves daudzveidība un bagātība. Pašlaik tā paspārnē darbojas ansamblis *Laula*, pensionāru ansamblis *Sarma* un viens no Kolkas koklētāju ansambļiem. Pasākumus kuplina arī pagasta jauktā kora dziedātāji, bērnudārza *Rūķītis* mazie dejotāji, Mūzikas skolas audzēkņi, Kolkas pamatskolas pūtēju orķestris. Par visiemīļotākajiem pasākumiem uzskatāmi Jūras svētki, valsts svētki un novada

lībiešu valodas nozīmē «dziesma». Tolaik bija izjucis sieviešu koris *Mare*, kurā bija dziedājusi arī R. Leitendorfa, un saprotama bija vēlme radīt kaut ko jaunu. Ansambli sākumā vadīja Ilona Jostiņa, vēlāk vadību pārņēma Dzintra Tauniņa. Kolektīvs piedalījies ansambļu skatēs, Lībiešu svētkos Mazirbē, Talsos, Ventspilī un Rīgā, folkloras festivālā Slovērijā, regulāri priecē klausītājus dažādos pasākumos Dundagas novadā.

*Laula*s kodols ir cilvēku 10, un čaklākās mēģinājumu un visādu citādu norišu apmeklētājas ir gados cienījamākās dalībnieces. Taču jaunākajām dziedātājām līdzī nāk viņu jaunā paaudze, un tas ir pats galvenais!

Guntas Kiršteinas un Ineses Sproģes atmiņas

G. K.: — Izsīcis sieviešu koris *Mare* — diriģente Ināra Kivile vairs nevarēja ar mums nodarboties, dziedātājas arī gāja mazumā.

I. S.: — Bet mums bija palikuši skaisti lībiešu tērpi! Žēl jau arī bija šķirties. Kādas 10–12 bijām palikušas, uzrunājām skolotāju Ilonu Jostiņu.

G. K.: — Saprast lībiešu valodu mums palīdzēja Mārīte Zandberga un Zoja Sīle. Zoja arī ieteica dziesmas, vēlāk jau tās meklēja arī Dzintra Tauniņa.

I. S.: — Mācoties paralēli skatāmies latviešu un lībiešu tekstu, lai saprastu, ko katrs vārds nozīmē.

Repertuārs gadu gaidā ir mainījies. Tagad

dziedošo talantu koncerti. Populārs ir arī stafetes skrējieni *Sirdspuksti jūrai*. Taču pasākumu ir krietni vairāk, piemēram, visu triju Baibas Šuvcānes grāmatu atklāšanas svētki notikuši Kolkas tautas namā. Ciemā svin gan Lieldienu, gan ieskandina Jāņus, gan Lāčplēša dienā iet lāpu gājienā, gan pirms Ziemassvētkiem iedez ciema eglīti. Šī gada 4. V tautas nama zālē pulcējās 150 koklētājas no visas Latvijas, lai sniegtu skaistu koncertu. Kolkā ciemojušies daudzi Latvijā pazīstami mākslinieki, kā Vītolu ģimene, Miks Dukurs, Agris Daņiļevičs un deju grupa *Dzinas*, Andris Ērglis.

Koncertā varēja pārliecināties, ko spēj Kolkas pašdarbnieki. Par to liels paldies pienākas gan Inorai, gan Dzintrai Tauniņai, gan Evitai Ernštreitei. Ansamblis *Laula*, šī vakara otrš gaviļnieks, dziedāja gan latviski, gan lībiski, gan parādīja kādu lībiešu rotaļu. Tā vadītāja Dzintra Tauniņa atklāja ansambļa moto: «Viens par visiem, visi — par vienu!» un «Kāds putns, tādas dziesmas». Koncertā ar nelielu programmu uzstājās arī grupas *Nurmorkestor* pārstāvji: Jānis Mednis, Reinis Zumbergs, Linda Zonne-Zumberga un Monta Kvjatkovska.

Kā jau jubileju reizē, bija gan ziedi, gan dāvanas, un pelnīti! Vairākkārt izskanēja vārdi, ka tautas nams ir ciema kultūras sirds.

Īpaši aizkustinošs bija Rērihu ģimenes dāvinājums tautas namam — 1986. gadā pēc zvejnieku kolhoza *Bangas* vadības pasūtījuma Irēnas Lūses gleznotais Viestura Rēriha portrets, ko pats Viesturs bija nolīcis kaut kur nost un par ko teicis — lietojiet to, kad manis vairs nebūs. Viesturam šogad būtu apritējusi 40. darba jubileja... Par savu darbu viņš ir sacījis: «Es dzīvoju šiem bērniem». Pēc šī dāvinājuma kora izpildījumā kā veltījums un pateicība Viestura mūža darbam skanēja Ulda Marhilēviča dziesma *Tava sirds ir tavas mājas*, kurā solo izpildīja Viestura meita Iveta Bordjuga un Didzis Otomers. «Tava sirds ir tavas mājas. / Viss, kas labs, ir mūžam dzīvs» — arī tādi vārdi ir dziesmā.

Noslēgumā Inora pateicās visiem, kas

dziedam rotaļu dziesmas, tas ir mūsu jaunums, un dziedāšanu papildinām ar kustībām. Esam iekļāvuši arī lībiešu himnu. Pērnavalsts svētkos lībiešu himnu pirmoreiz dziedājam latviski! Dziedam arī tādu pazīstamu dziesmu kā *Nāk rudentiņis*.

Esam koncertējušas visos vietējos svētkos, piedalījušas *Līvlist* jubilejā un *Baltikas* festivālā Rīgā. Pirms vairākiem gadiem mācītāja Ainara Kostandas laikā esam dziedājušas arī baznīcā.

Mēģinām reizi nedēļā, pirms koncertiem — biežāk. Ja iznāk kādu mēģinājumu izlaist, tad jūtam — kaut kā pietrūkst. Un to jūt arī uzstājoties, jo sevišķi lībiešu dziesmās.

G. K.: — Maiņās strādājot, vienu nedēļu jau jāizlaiž. Tā tas ir — tā īsti uz mēģinājumiem tiek tikai pensionāri.

Mums ir savas tradīcijas — labprāt kopā braucam uz pirti. Esam bijušas Kolkā, Košragā, Žocenē, Dundagā.

I. S.: — Reiz Mārītes Zandbergas radinieki mūs uzaicināja dziedāt kāzās! Un Kolkasragā mūs ir filmējuši.

Bet par ansambļa krustmāti laikam var uzlūkot žurnālisti Ilzi Kārkluvalku. Vecos rakstos lasām, ka tieši viņa ir ierosinājusi lībiešu vārdu *Laula*.

Alnis Auziņš

* Izmantoti Kolkas interneta vietnes materiāli.

• *Kolkas pagasta pārvaldes vadītājs Aldis Pinkens* izkāpis no 20. gs. 50. gadiem: «Tūliņ jau klubu atklās...»

finansiāli atbalstījuši kultūras dzīvi Kolkā — Dundagas novada domei, SIA *Līcis-93* Kolkas ceha vadītājai Regīnai Rūmniecei, starptautiskajiem Rotari klubiem, Ērikam Stendzeniekam, Andrim Līcim, uzņēmumiem *Latvijas Gāze* un *Rīgas brīvostas flote* un daudziem citiem. Viņa aicināja, lai visiem dziedātājiem un spēlētājiem pievienojas tie cilvēki, kas reiz bijuši saistīti ar Kolkas kultūras namu, gan arī tie, kas vēl šodien rosīgi darbojas kultūras norisēs. Un kur nu Kolkā bez dziesmas!? Visi vienoties Ziemassvētku korālī *Klusa nakts, svēta nakts*.

Diāna Siliņa
Ineses Dāvidsones foto

• *Kolkas tautas nama ansamblis Laula* jubilejā otrajos Ziemassvētkos. Tieši tajā pašā datumā kā pirms 60 gadiem.

Ne no maizes vien

Izvēlēties brīvību un domāt uz priekšu

13. XII Dundagas baptistu draudze, piedaloties Latvijas Baptistu draudžu savienības bīskapam Pēterim Sproģim un krietnam ciemiņu pulkam, sirsniņi nosvinēja sava dievnama 20. jubileju.

Svētki sākās ar pateicības dievkalpojumu, kurā bīskaps teica pārdomu vērtu svētrunu. Viņš norādīja — baptistu baznīca apliecina, ka šeit, Dundagā, ir bijuši cilvēki, kas mācējuši izvēlēties brīvību un kuri domā uz priekšu un ilglaicīgi. Pirmām kārtām tāds ir bijis Haralds Anzenavs. **Tas nav viegli — izvēlēties brīvību, tāpēc cilvēki nemaz to neizvēlas, jo brīvība uzliek atbildību.** Uzcelt dievnamu, nevis meklēt kādu ātrāku un vieglāku risinājumu — tā arī ir ilgtermiņa domāšana. Baznīcas smaile atgādina par virzienu — mēs pilnīgi visi esam aicināti augt. «Mūsu miesa noveco, bet gars atjaunojas. Dievs arī šajā jautājumā domā ilglaicīgi, uz priekšu, un tu nekad nevari būt par vecu, lai augtu». Bīskaps aicināja, lai mūsu ticība nepārvērstos par skaļiem vārdiem, ko kādreiz jaunībā esam iemācījušies un turpinām atskaņot, lai tie nav tikai vārdi, ko protam citēt, bet mūsu piedziņojums kopā ar Dievu. Viņa novēlējums — lai nevis iekapsulējamies, bet turpinām lobīt nost visu lieko un kļūstam aizvien īstāki un patiesāki, lai piedziņojam Dieva vaigu.

Ieskatoties vēsturiskajos pagātnes notikumos, ko uz ekrāna rādīja fotoattēlos, bija iespēja uzzināt, ka Latvijas laikā pirms Otrā pasaules kara Dundagas baptistu draudze vispirms pulcējās Makevica mājā Nabaglejā, bet padomju laikos — Bišu mājā. Atmodas laikā, arī vēlāk, kamēr vēl baptistu dievnams nebija uzcelts, dievkalpojumi notikuši arī luterāņu baznīcā. Fotogrāfijās bija iemūžināta arī dievnama celtniecība. Draudzes vecākais Aldons Zumbergs iepazīstināja ar ierakstu no draudzes protokolu grāmatas 1992. gada 21. VI, kur pieminētas pārrunas ar bīskapu Jāni Eisānu par jauna dievnama celšanu. Savukārt novada domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns bija paņēmis līdzi laikraksta *Talsu Vēstis* numuru, kurā aprakstīta jaunās baznīcas pamatakmens iesvētīšana 1993. gada 1. VII plkst. 13.00.

Dievnams tapa brīnumaini — Amerikā dzīvojošais baptistu mācītājs Kārlis Grūbers organizēja finansiālu palīdzību ārzemēs, kāda labvēle no Amerikas ziedoja krietnu naudas summu, zviedru draugi no Fjūgestas draudzes iegādājās, atveda un uzlika jumtu. Materiāli atbalstīja māsu draudze no Anglijas. Austris Kristapsons un SIA *Dundaga*, Aldis Anzenavs, pati baptistu draudze un tās atjau-

Daiņa Kārkluvāka, Talsu Vēstis, foto

notajā svētdienas skolā izaugušās *zelta meitenes* — katrs ar kaut ko piedalījās lielā darba tapšanā. Un, protams, draudzes sludinātājs un iedvesmotājs H. Anzenavs, kurš pats arī būvdarbus vadīja.

Novada domes priekšsēdētājs svētku reizē atzina, ka H. Anzenavs ir īpašs gadījums. Nevienam sludinātājam nav varējis atteikt —

kur vien viņš gājis un lūdzis, durvis atvērušās un H. Anzenavs saņēmis atbalstu un palīdzību. Tagadējais draudzes sludinātājs Andis Smelte to izskaidroja H. Anzenava vārdiem: «Par to ir Dievs lūgts!» «Tā ir pamācība un iedrošinājums arī mums», norādīja A. Smelte. Pats H. Anzenavs telefona sarunā vēlāk man teica pavisam kodolīgi: «Dievs man deva atvērtas durvis».

Ne reizi vien izskanēja doma, ka nama cēlājs ir Dievs, bet viņš to ir izdarījis caur cilvēkiem, kas ir paklausījuši Dieva aicinājumam. To puda arī kādu laiku Dundagā kalpojošie sludinātāji Jānis Balodis un Viesturs Gerhards. Nelielā apdzīvotā vietā šāds liels Dieva nams! Ja Dievs nepalīdzētu, baznīcas nebūtu — ir pārliecināts J. Balodis, tagadējais Aizputes baptistu draudzes sludinātājs. Savulaik V. Gerhards, kurš tagad kalpo Jelgavā, par brīnumu nosauca to, ka baznīcu uzbūvēja bez projekta, tas radīts tikai pēc tam. Nekas tāds mūsdienās nebūtu iespējams!

kuras nodarbības notika pilī. Arī tas bija Dieva darbs, kuram atsaucās H. Anzenavs. Pateicoties šī ticības vīra paklausībai un Dieva vārda sludināšanai svētdienas skolā, Dundagā 90. gados daudzi dundadznieki, gan bērni, gan pieaugušie, kļuva ticīgi.

Jauki, ka tagadējie baptistu svētdienas skolas skolēni vēlējas dievnama jubilejai vēltīt pašsacerētu ludziņu par baznīcas celšanu. Ideju radītājs un galvenās lomas — sludinātāja H. Anzenava — atveidotājs bija Kārlis Blūmentāls. Tā visu acu priekšā tapa Dieva nams, «uzcelts uz apustuļu un praviešu pamata, kuras stūrakmens ir Jēzus Kristus», kā rakstīts apustuļa Pāvila vēstulē efeziešiem 2:20. To cēla no būvmateriāliem, kas bija izvēlēti no apustuļa Pāvila vēstules kolosiešiem 3:12–14. Uz katra bija savs uzraksts: līdzjūtība, laipnība, pazemība, lēnība, pacietība, piedošana, bet visam pāri — mīlestība. Bet skaidrs, ka tās visas kopā veido iezīmes, kuras Dievs vēlas redzēt katrā savā bērņā un draudzē. Celtniecībā ik pa laikam Kārlis iesaistīja arī baznīcas zālē sēdošos. Atraktīvi un drosmīgi! Paldies svētdienas skolas skolēniem un uzveduma konsultantei Kristīnei Smeltei!

Kā jau tas baptistu draudzēs parasts, svētkus bagātīgi kuplināja mūzika un dziesmas. Visplašākais dalībnieku kolektīvs bija Rīgas Golgātas baptistu senioru koris. Ar solo uzstājās profesionāls dziedātājs Arvīds Keinis. Īpaši aizkustinoši izskanēja dziesma *Dievs, ļauj man dzīvot Latvijā, šai zemē mīļajā!*

«Nekas, ko mēs varam kādam dot, nespēj pilnā mērā atlīdzināt viņa ieguldījumu, to var vienīgi Dievs», pateicoties gan mūziķiem un dziedātājiem, gan H. Anzenavam un viņa dzīvesbiedrei Dzidrai, gan draudzes kalpotājiem, sacīja A. Smelte. Viņi saņēma ziedus un piemiņas dāvanīņas. Paša H. Anzenava dievnamā nebija, taču domās un lūgšanās viņš bija kopā ar visiem, kas svinēja baznīcas jubileju.

Vairākkārt svētku reizē ar pateicību tika pieminēts draudzes vecākais A. Zumbergs, kas tur īpašu rūpi par dievnama saimnieciskajām lietām. Viņa ģimenei paldies par atbalstu Pastorālajam institūtam teica arī P. Sproģis.

Dievnama jubileja skaisti nosvinēta. Katrs no tās noteikti saņēma kādu iepriecinājumu. Manā sirdī īpaši iekrita bīskapa vārdi, ka jāturpina uzmaniģi klausīties Dieva vārdos un augt.

Diāna Siliņa

Dundagas veselības centram sāj

Pie ārsta parasti iet tad, ja kaut kas sāj sājēt. Bet arī pašam SIA *Dundagas veselības centrs* ir sāpe, turklāt ilgāku laiku... Pie kāda daktera viņiem griezties?

Stāsta ārsts internists Mintauts Krasons

— Diemžēl ne novada iedzīvotājiem, ne pašvaldības vadībai, ne deputātiem nav skaidrs, kā mūsu SIA ir veidojies un kādas ir tā funkcijas. No pašvaldības iestādes to pārveidoja par pašvaldības kapitālsabiedrību. Nosaukumi aizsteigušies uz priekšu, diemžēl saturs stipri atpalicis. Nodibinājums ietver pilnīgi noformētu institūciju arī dabā, tā saucamo pamatkapitālu ar instrumentiem, mēbelēm, telpu aprīkojumu — visu vajadzīgo. Kad 2010. gadā SIA nodibināja, tā nebija. Manuprāt, tad bija svarīgi saglabāt pakalpojumu juridiski ar domu, ka pamatkapitālu izveidos laika gaitā. Tā tomēr nenotika, un pašvaldībā acīmredzot uzskata, ka viss jau mums maz pamazām ir izveidojies un ar to, ko nopelnām, mums arī jāattīstās.

Tas ir pilnīgi aplams priekšstats! Uz slimo un sociāli aprūpējamo pacientu rēķina nav ētiski veidot pamatu, lai novada iedzīvotājiem būtu medicīniski pakalpojumi un lai nopelnītu, lai varētu attīstīties. Nacionālā veselības dienesta nauda un pacientu iemaksas nav domātas attīstībai, bet pakalpojumu nodrošinājumam. Dienas stacionārā iegūstam naudu no Nacionālā veselības dienesta un pacientu iemaksām, citiem vārdiem, par vienu pacientu ap 7 € + 5 € = 12 €. No šīs naudas puse aiziet nodokļos. Iznāk, ka no katra pacienta paliek 6 €, lai samaksātu rēķinus.

— Jūsu iestāde piedāvā veselības aprūpi ar

divām funkcijām.

— Jā, tā ir: dienas stacionāru un ilgstošo aprūpi. Nez kāpēc pašvaldības ieskatā ir pilnīgi jānodala nost viens no otra. Pašvaldība maksā tikai to piemaksu, ko nespēj segt ilgstošās sociālās aprūpes klienti. Būtībā iznāk tā, ka klienti uztur visu veselības centru. Tad jau mūs vajadzētu saukt nevis par pašvaldības, bet par ilgstošās aprūpes klientu SIA. Ja jau esam pašvaldības uzņēmums, tad ar to saprotams novada iedzīvotāju nodibinājums. Iedzīvotāji maksā nodokļus, viņi arī iesaistās uzņēmuma pastāvēšanā.

— Ko veselības centram visvairāk vajag?

— Atbilstoši nosaukumam — arī attiecīgas telpas, aprīkojumu, formas tērpus. Ir 21. gs., ir noteiktas prasības. Piemēram, apakšstāvi jāremontē, jāierīko ventilācija. Tās nav ne ilgstošajā aprūpē, ne virtuvē. Ieejot pa ārdurvīm, ēdienkarti jau pa gabalu uzzinām, arī to, ka te ir ilgstošā aprūpe... Stingri ņemot, pacientiem domātās telpas neatbilst higiēnas prasībām, nemaz nerunājot par mūsdienīgu aprīkojumu.

Iztiēkam ar kaut cik piemērotām un *humānām* mēbelēm, kas iegūtas labdarībā, — zviedru norakstītām gultām... Datorus kaut kur esam *salasījuši*. Ziedotāji palīdzējuši iegādāties medicīnas inventāru.

Par attīstību nav ko domāt, mums vispirms ir svarīgi noturēties, jo viss nolietojas! Kā visu vērēt par labu? Vispirms jābūt no-

vada iedzīvotāju vēlmei, lai šāda iestāde pastāvētu, pašvaldībai tā jārespektē. Jāsaprot, ka personāls tikai nodrošina pakalpojumus. Personāls vēl joprojām pašreizējā darbības, lai gan jādomā, kā piesaistīt jaunus kadrus.

To, ka tas ir iespējams, redzam novados, kur, aktīvi izmantojot projektu iespējas, būves pārveidotas atbilstoši mūsdienu prasībām, un ir pašvaldības, kas ar skaudību uzzina, ka Dundagas novadam ir šāda institūcija kā Veselības centrs.

— Vai iedzīvotāji ir pietiekami informēti par visiem pakalpojumiem, ko jūs sniegsat?

— Pie mums strādā kvalificēti mediķi ar vidējo un augstāko medicīnisko izglītību. Pie mums var griezties pēc medicīniskās palīdzības, tiesa, jāatceras, ka zāles jāpērk pašiem, — tādi nu ir dienas stacionāra noteikumi. Taču šo iespēju iedzīvotāji izmanto reti.

— Vai kaut kas labs pēdējos gados arī ir noticis? Izbūvēts lifts...

— Viegli ar liftu nav gājis, un laikam oficiāli tas nav pat nodots... Viss notiek smagnēji. «Labs» manā izpratnē ir kaut kas tāds, kas ir virs tā, kam vajadzētu būt. Šodien priecājamies, ja izdodas kaut cik atbilstoši sniegt palīdzību.

Ko spējam paši, to darām, un izdarām labi un radoši. Ilgstošajā aprūpē ir smags darbs. Visi pacienti ir ar veselības problēmām, viņi ir jāaprūpē, jādod zāles, bieži vien arī jāmaina medikamenti. Jāpabaro. Tā kā mums ir medicīniskā daļa, tad vajadzības gadījumā uzreiz varam nodrošināt klientiem injekcijas, sistēmas. Parasti no tādām iestādēm kā mūsējā jāpasūta transports un jāved pie ārsta. Tas ir krietni sarežģītāk. Mūsu iespējas,

Uzziņai

Dundagas veselības centrs ietver ilgstošo sociālo aprūpi ar 20 gultu vietām un medicīnisko daļu — dienas stacionāru ar 8 gultu vietām, kas nodrošina pacientu aprūpi ne mazāk kā 3 stundas dienā, kā arī diennakts uzturēšanos ar visām ēdienreizēm. Ir divas ģimenes ārstu un viena zobārstniecības privātprakse, E. Gulbja laboratorija, rentgenogrāfija, ultrasonogrāfijas izmeklējumi, fizikālā terapija, balneoterapija (zemūdens masāža), teipošana un veselības mājas aprūpe.

SIA *Dundagas veselības centrā* strādā 25 darbinieki.

priekšrocības, šķiet, īsti nenovērtē.

Ilgstošā aprūpē visas vietas ir aizņemtas. Lielākoties tur atrodas novada iedzīvotāji. Šis pakalpojums ir pieprasīts, cilvēki interesējas, būtībā vajadzētu vēl vietu.

Problemātisks ir personāla atalgojums. Medicīna, policija, ugunsdzēsēji — tās ir jomas, kur personāls varētu rūpēties par klientu pietiekamu daudzumu. Starp citu, ir Ministru kabineta noteikumi par izglītības un veselības iestāžu personāla atalgojumu. Tur ir teikums, ka pašvaldība nosaka minimālo darba algu, tāpat tai būtu tā arī jānodrošina. Nevienam gan man nav mācējis īsti izskaidrot, ko tas nozīmē dzīvē. Mēnesis no mēneša atšķiras, arī pacientu pieplūdumā. Ko darīt, ja tas ir mazāks? Atlaist personālu? Nē taču!

Ļoti gribētos cerēt, ka izglītība, veselība, kā tas izskan novēlējumos, arī dzīvē būs pirmajā vietā.

Uzklausīja Alnis Auziņš

To atceramies janvārī

Barikāžu laiku atceroties

Šajā janvārī paiet gadsimta ceturksnis Barikāžu laikam. Jāpiekrīt Latvijas radio I programmā dzirdētajam — tautas pretošanās, vienprātības un saliedētības fenomens nav isti apjēgts ne akadēmiskā, ne politiskā, ne mākslas, ne kādā citā līmenī. Ko darīt katram no mums? Neapšaubāmi svarīgi ir Barikāžu laiku atcerēties un gudri par to vēstīt jaunākajām paaudzēm. Un tas pirmām kārtām ir skolas uzdevums.

Šoreiz par pašvaldības un vidusskolas kopīgo ieceri, kā arī viena Barikāžu laika daļiņnieka atmiņas un vērtējums.

Pieminēsim

Barikāžu 25. gadadienu!

Smaida Šnikvalde:

— Šogad aprīlī 25 gadi 1991. gada Barikādēm. Toreiz Baltijas valstu iedzīvotāji apvienojās kopīgam cildenam mērķim. Šis laiks un notikumi daudziem paliks atmiņā uz mūžu. Mūsu pienākums ir Barikāžu laika mantojumu glabāt un nodot tālāk jaunajai paaudzei.

Atminoties tā laika nozīmību mūsu valsts nesenajā vēsturē, iepriekšējos gados ir bijuši

uzrunājoši pasākumi gan vidusskolā, gan Dundagas ielās. Šoreiz atcerēsimies, kāda loma 1991. gada janvārī Rīgā bija atvērtajiem dievnamiem, kur ļaudis no visas Latvijas varēja smelties gan gara spēku, gan karstu tēju un pārtiku, gan medicīnisko palīdzību.

20. I plkst. 17.00 pulcēsimies pie luterāņu dievnama. Būs ugunsurs, dzirdēsim to laiku atmiņu stāstījumus un būsīm liecinieki, kā jaunsargi nodod svinīgo zvērestu.

Aicinām Barikāžu daļiņniekus un visus pārējos iedzīvotājus atnākt, līdzīgi ņemot karogus un svečites.

Pie mums, uz zemēm

Viss dubultā, arī prieks

Pērn pa sudraba karotītei ar uzrakstu *Mazais dundadznieks* saņēma Ričards un Rihards Bērziņi, desmitais dviņu pāris pēdējo 19 gadu laikā, kuru dzīvesvieta deklarēta Dundagas novadā. Tradicionāli apciemoju vecākus — Inesi Burku un Ivo Bērziņu, kā arī mazuļus.

Ģimene dzīvo Dundagas centrā, daudzdzīvokļu mājā Maija ielā. Dzīvoklī ir trīs istabas, tur vēl dzīvo abi dvīņlielie brāļi, desmitgadīgais Ralfs un četrpadsmitgadīgais Kristofers, kā arī Ivo mamma. Ivo ir interesējies pašvaldībā par lielāku dzīvojamu platību, taču tādu brīvu dzīvokļu pašvaldībai centrā nav.

Tomēr mitināties te ir daudz labāk nekā lauku mājā Sabdagās. Tur ģimene kopā ar Ineses vecākiem un viņas māsas Sandras ģimeni dzīvojuši, kad dvīņlielie bijuši pavisam mazi. Māja atrodas diezgan tālu no lielā ceļa, un, ja nav savas automašīnas, nākas līdz pieturam iet pāris kilometrus. Kur nu vēl ziemā, ja ir sniegs un ceļu aizputina! Dzīvojot centrā, atliek tikai pāriet pāri ielai, un bērnu dārzis ir klāt.

Ineses darbavieta ir SIA *Pindstrup Latvia*, kūdras pārstrādes rūpnīcā. Ivo savukārt strādāja SIA *Woodstuff*, pašlaik gan ir bezdarbnieks. Prieks par to, ka Ričardam un Rihardam bērnu dārzis ir par brīvu, jo viņi ģimenē ir trešais un ceturtais bērns. Tādu atvieglojumu paredz valsts.

Kad Inese uzzinājusi, ka būs dvīņlielie, bijis liels pārdzīvojums. Viņa atzīst: «Gaidījām māsiņu, bet sagaidījām divus brālīšus». Lielo dēlu gaidas gan piepildījušās — viņi gribējuši mazākus brālīšus. Līdz brīdim, kad uzzinājuši, ka būs dvīņlielie, ģimene vēl neko gaidāmajam bērniņam nebija sagādājusi. Nu nācies visu pirkt dubultā! Vecāki ir pateicīgi nu jau aizsaulē aizgājušajam Ivo tētim, ko brālīši vairs neredzēja, — viņš gaidāmajiem dvīņlielajiem uzdāvināja katram pa gultai. Tās izskatās pamatīgas, bet ir vieglas, un reizēm abi delveri tās izstumda, kā pašiem ienāk prātā. Kad esmu ciemos, Ričards un Rihards ir pāraugzēni. Kā sacīja Inese, viņi nav pieraduši pie svešiem cilvēkiem mājās. Pie tuvākajiem radiem un draugiem jau pierasts. «Ja katreiz būtu tik rātņi, tad jau būtu labi», saka mamma. Nu ko, pēc kāda laiciņa būtu jāaiziet vēlreiz... Mazie tomēr pamanās arī manā klātbūtnē izrevidēt atvilktnes un paplūkt tapetes. Mamma stāsta, ka sākumā ašākais bijis Rihards, tagad stafeti pārņēmis Ričards. Katrs brālis izskatās citādāks: Ričardam ir zilās acis un gaiši, lokaini mati, bet Rihar-

Nešaubījos toreiz, nešaubītos arī tagad

Dundadzniekam Gvido Židavam bija 21 gads, kad viņš devās sargāt Televīzijas torni.

— Vai tev uzreiz bija skaidrs, ka jābrauc?

— Ne mazāko šaubu! Jau pirms tam padomju armijā jutām Atmosdas notikumus, jutām arī pēc tā, kā vadība pret mums izturējās. Nebija divu domu, jābrauc uz Rīgu!

— Kas rīkoja braucieni uz galvaspilsētu?

— To organizēja ceļu daļas vīri no Mazirbes, atminos, ka viņu vidū bija Uldis Vītols un Egils Kiršpils. Aizbraucām ar busiņu līdz Talsiem. Pie Baltās mājas sapulcējāmies daudz ļaužu, talsinieki un droši vien no citiem pagastiem, un tālāk braucām jau ar citu autobusu.

— Kas visspilgtāk palicis prātā?

— Pati gaisotne, vienprātība un milzu sadraudzība, — tas, kā mums tagad pietrūkst visvairāk. Vēl svarīgi ir saprast un neaizmirst — mēs jau tur nebijām, lai cīnītos pret krieviem, bet lai cīnītos pret naidīgu iekārtu un aizstāvētu savu brīvību.

Pie Televīzijas torņa pavadījām vienu garu

dienu, vēl izstaigājām Doma laukumu un tad atgriezāmies mājās.

— Vai tu atviegloti nopūties, ka viss beidzās mierīgi, vai kā jaunam puisim kremta, ka neiznāca nekāda saķeršanās?

— Man tiešām gribējās kādu asumiņu. Kā zināms, tad nebija. Varbūt arī tā bija labāk.

— Vai tagad valsts līmenī kaut kas ir nošauts greizi? Vai kaut ko mēs paši?

— Runa tiešām nav par pagodināšanu, bet par attieksmi kopumā. Valsts līmenī ir pazaudēta vienotība ar tautu. Toreiz bija. Tad cilvēki bija gatavi viens par otru stāvēt, dalījās ar zupas bļodiņu, visi bija vienoti, visus vadīja viens mērķis — nosargāt Latvijas brīvību. To mēs esam pazaudējuši. Es teiktu — daļu no savas identitātes.

— Bet, ja vajadzētu, vai tu atkal ietu?

— Katrā ziņā. Obligāti!

— Tev nav aizvainojuma?

— Nē. Ietu nešauboties tāpat kā toreiz. Redzi, to jau nevaļag tikai man, to vaļag maniem bērniem. Tas ir uz paaudžu paaudzēm.

Alnis Auziņš

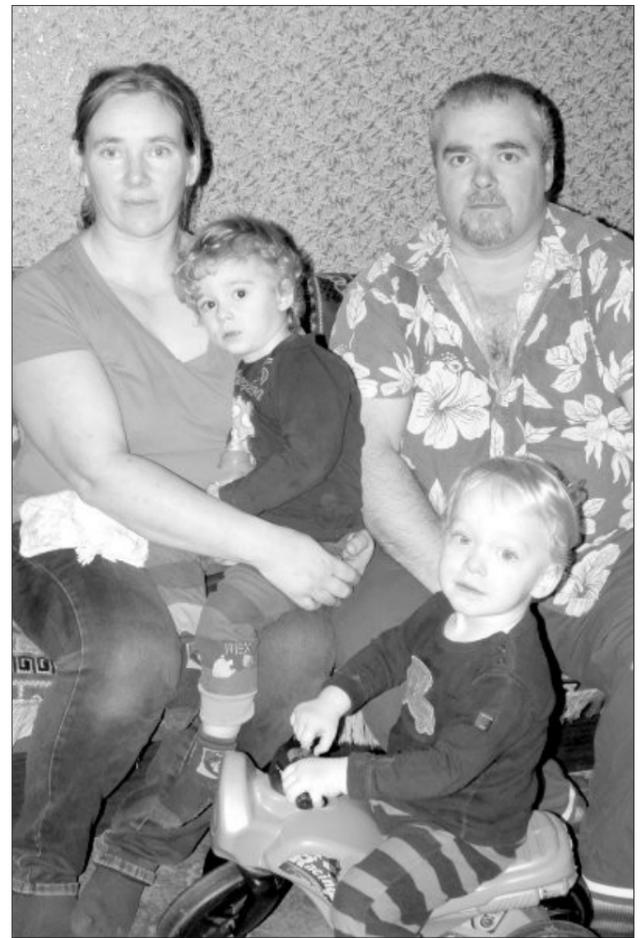
dam — brūnas acis un gaiši, izteikti cirtaini mati. Rihards grib tikai dzīvoties pa mammas klēpi. Dažreiz abi grib klēpi. Vēl jau vietas pietiek diviem.

Bērnu dārzu apmeklēt sākuši 4. XI. Puisēni tur dodas labprāt, bet paliek līdz kādiem pulksten trijiem, tad Inese iet viņiem pakal.

Dvīņlielie aug griezdamies! Protams, visas drēbes viņiem nevar nopirkt, tāpēc lieliski, ka Dundagā ir tāda vieta kā *Skapīc*, kur var atstāt tās, kas vairs neder, un tikt pie atbilstoša lieluma apģērba.

Pirmajā dvīņlielie jubilejā šeit sabraukuši ciemiņi, protams, arī Riharda un Ričarda krustvecāki. Viņi ir bagāti — abiem ir divi krusttēvi un krustmātes. Kā citādi? Sandra, Ineses māsa un viena no krustmātēm, bija izcepusi skaistu un gardu kūku. Uzdāvinātas lielas rotaļu mašīnas.

Nu jau puisēniem 25. III paliks divi gadiņi. Lai aug, iepazīdami pasauli un pieņemdamies gudrībā! Lai vecākiem pietiek mīlestības, pacietības un izturības, viņus audzinot! Arī to visu vajadzēs dubultīgi.

Diānas Siliņas teksts un foto

Pērn reģistrētas 30 laulības, kas ir par 4 laulībām vairāk nekā 2014. gadā. Tas ir arī lielākais noslēgto laulību skaits Dzimtsarakstu nodaļā 22 gadu laikā.

Pirmo reizi laulības noslēgušās 19 laulātie pāri. Laulāto vidējais vecums ir 34 gadi; līgavu vidējais vecums ir 33 gadi, līgavaiņu — 36 gadi. Dundagā laulību noslēguši jaunlaulātie no Talsiem, Rojas, Kandavas, Jelgavas, Balviem, Ventspils, Rīgas. Iepriecinoši, ka aizvadītajā gadā 10 jaunlaulāto pāru ir Dundagas novada ļaudis.

Pērn Mazirbes un Kolkas evaņģēliski luteriskajās draudzēs noslēgtas 6 laulības, Pitraga baptistu draudzē — 1 laulība.

Atzīmes par laulības šķiršanu izdarītas četros iepriekšējos gados sastādītajos laulību reģistros.

Pamatojoties uz *Vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņas likumu*, Dzimtsarakstu nodaļā kārtotas divas uzvārda maiņas un viena tautības ieraksta maiņa, Dzimtsarakstu departaments abos gadījumos atļāvis mainīt uzvārdu un mainīt tautības ierakstu.

Atzīmēta īpaša kāzu jubileja — Dimanta kāzas, tas nozīmē, ka pāris pavadījis 60 kopdzīves gadus. Svinētas Smaragda kāzas — 55 gadi pavadīti kopā. Godināti trīs zelta kāzu jubilaru pāri, kuri «jā» vārdu teikuši pirms

50 gadiem. Sumināti divi sudrabi kāzu jubilaru pāri, kuri kopā aizvadījuši 25 zeltības pilnus gadus.

Dažādu iemeslu dēļ 11 iepriekšējo gadu reģistros izdarīti papildinājumi. Izsniegtas 23 atkārtotas civilstāvokļa aktu reģistrācijas apliecības, jo iepriekšējie dokumenti ir nozaudēti vai aktualizēti to saturs.

Reģistrētas 57 miršanas — 28 sievietes un 29 vīrieši, kas ir par 14 mazāk nekā 2014. gadā. No šī kopskaita 10 mirušie ir Kolkas pagastā. Dzīves pavadīti agri (līdz 60 gadu vecumam) pārtrūcis 9 novadniekiem, to skaitā 1 Kolkas pagasta iedzīvotājam. Vecumā no 80 līdz 90 gadiem mūžībā aizgājuši 14 novada iedzīvotāji, to skaitā 2 Kolkas pagasta iedzīvotāji. Cienījamu vecumu — 90 gadu sliekšni — bija pārkāpusi 1 Kolkas pagasta iedzīvotāja.

Mirušo vidējais vecums ir 72 gadi, sievietēm vidējais vecums ir 76 gadi, vīriešiem — 68 gadi.

Mūžībā aizgājuši 3 Valsts sociālās aprūpes centra Kurzeme filiāles *Dundaga* klienti.

Mūžībā aiziešanas iemesls gadu no gada ir nemainīgs. Visvairāk aizgājuši slimojuši ar sirds un asinsvadu slimībām un tad seko ļaundabīgie audzēji.

Rīta Langmane,
Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja

Dzimtsarakstu nodaļā

Atskatoties uz aizvadīto gadu novada Dzimtsarakstu nodaļā, vispirms atzīmēsim, ka termins «dzimtsarakstu nodaļa» ir cēlies no vārdkopas «dzimtu saraksti». Tos veidoja grāmatās, kurās ierakstīja visu dzimtu.

Pērn reģistrētas 37 dzimšanas — 20 meitenes un 17 zēni, kas ir par 5 mazuļiem vairāk nekā aizpērn. Seši no šī kopskaita papildinājuši Kolkas pagasta iedzīvotāju pulku.

Laulībā dzimuši 15 bērni, ar paternitātes atzīšanu reģistrēti 19 jaundzimušie, 3 reģistros ziņas par tēvu iztrūkst. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim gadiem pieaudzis laulībā dzimušo bērnu skaits. Māmiņu vidējais vecums ir 28 gadi, tēvu — 32 gadi. Pirmo bērnu māmiņu vidējais vecums ir 25 gadi.

Pirmais bērns piedzimis 13 ģimenēs, otrs bērns — 12 ģimenēs, trešais bērns — 7 ģimenēs, ceturtais — 3 ģimenēs, piektais un sestais bērns — 1 ģimenē.

Pērn vecāki savām atvasēm izvēlējušies vārdus — Zane, Luīze, Estere. Gerda, Rebeka, Rēzija, Agate, Krišjānis Jēkabs, Miķelis, Marts Markus.

No vairāk vai mazāk retiemi vārdiem pieņemami Emija Matilde, Meldra Adele, Undīne, Artjoms, Bendžamins, Matias.

Meitenēm vārds Elīza dots divas reizes, savukārt divi zēni nosaukti par Jēkabu. Divi vārdi doti četrām meitenēm un pieciem zēniem.

2015. gadā dzimuši divi dviņu pāri — meitenes. Arī 2012. un 2013. gadā pasaulē nākušas dviņu meitenītes, bet 2014. gadā — dviņi zēni. No 1994. gada reģistrēti divpadsmit dviņu pāri, no kuriem sešos gadījumos abi bērniņi ir zēni, piecos gadījumos meitenes, bet vienā — zēns un meitene.

Dzimtsarakstu nodaļā kopš 1994. gada pirmo reizi dzimšanas reģistrā dzimšanas vieta bērnam ierakstīta Dundagas pagasts.

Ar pašvaldības atbalstu turpinām aizsāktu tradīciju — aizvadītajā gadā dzimušos un novadā deklarētos mazuļus svinīgi uzņemam Dundagas novada saimē, mazuļu vārdus ierakstot goda grāmatā un pasniedzot sudraba karotīti ar gravējumu *Mazais dundadznieks*, 2015. gadā pirmo reizi — *Mazais kolcinieks*. Pasākums ir guvis lielu atsaucību.

Raibs kā dzeņa vēders

Lai neapmaldītos krāsu pasaulē

6. I Dundagas bibliotēkā ar atskatu uz *Krāsu mācības pamatos* tapušajiem darbiem un projekta vadītāju un dalībnieku uzrunām noslēdzās projekts, par kuru vēstījām jau iepriekšējā avīzē.

Kā vakara gaitā saka namamāte, bibliotēkas vadītāja Ruta Emerberga, šī izstāde nepiedzīvoja svinīgu atklāšanu, toties Zvaig-

znes dienā ir iespēja satikties projektā iesaistītajiem, lai dalītos atziņā, priekā un iemalgotu arī kādu sasildošu dzērienu. Jāuzsver,

• Kura projekta dalībnieka rokai kurš taurenītis pieder, to nemaz nav tik viegli pateikt arī Ausmai Goldbergai. Autora foto

Bagātīgie materiāli par Dundagu

11. XII Latvijas Universitātes (LU) Humanitāro zinātņu fakultātē zinātniskā seminārā *Pierobežu identitātes vērtību kontekstā LU profesore Janīna Kursīte, kā arī viņas vadītā pētnieku un studentu grupa atskatījās uz vasarā Dundagā piedzīvoto. Stāsta domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns.*

Vispirms par pašiem pirmsākumiem. Personīgi ļoti labi pazīstu profesori Janīnu Kursīti, un daudz esmu viņai stāstījis par Dundagu, aicinājis ar pētniekiem un studentiem braukt uz šejieni. Taču profesorei parasti bija daudz citu darbu un Dundagai pietrūka laika. Beidzot viņu pārliecināju, un tā 2014. gada vasarā profesore ar LU pētniekiem un studentiem ieradās mūsu novadā, lai pētītu dzīvesstāstus un vietējās tradīcijas.

Visi bija patīkamo pārsteigti par tām ba-

gātībām, ko pie mums atklāja, un saprata, ka ar vienu vasaru vien nepietiek, tāpēc arī 2015. gadā Dundagas novadā notika vēl viena ekspedīcija. Jāuzteic lieliskā komanda, kas strādā, izmantojot noteiktas vadlīnijas, kuras izstrādājuši nu jau krietnu laiku aizsaulē esošais profesors Augusts Milts un Latvijas mutvārdu vēstures pētniece Māra Zirnite.

Protams, seminārā *Pierobežu identitātes vērtību kontekstā*, tāpat kā pērnā gada konferencē *Kurzeme: tradīciju vērtības mūsdienā*

dagas pagasta teritorijas plānojumu.

Informāciju par lokālplānojuma izstrādi interesenti var saņemt Dundagas novada pašvaldības Attīstības un plānošanas nodaļā, Pils ielā 14, Dundagā, pie Laura Laicāna, e-pasts: lauris.laicans@dundaga.lv, telefons: 63237857, kā arī sekojot informācijai pašvaldības interneta lapā www.dundaga.lv un valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv.

Lauris Laicāns,
Attīstības un plānošanas nodaļas vadītājs

Lokālplānojuma izstrāde

Dundagas novada dome 26.11.2015. ir pieņēmusi lēmumu nr. 209 *Par lokālplānojuma izstrādi Dundagas novadā SIA «Osi wind» vēja parka ierīkošanai* un lēmumu nr. 210 *Par lokālplānojuma izstrādi Dundagas novadā SIA «Valpene wind» vēja parka ierīkošanai*.

Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir paredzēt vietas SIA *Osi wind* un SIA *Valpene wind* vēja parka ierīkošanai, tādējādi grozot Dun-

Herta Annemarija Salceviča (23.04.1932.—11.01.2016.)

Mūžībā aizsaukta Triju Zvaigžņu ordeņa Sudraba goda zīmes (2002) un pirmā prēmijas *Par mūža ieguldījumu Dundagas pagastam* (1995) laureāte Herta Salceviča.

H. Salceviča Rīgas Medicīnas institūtā apguvusi stomatoloģiju, bet visu mūžu strādājusi par terapeiti. 1957. gadā norīkota darbā uz Anci, kur iepazinusies ar nākamo dzīvesbiedru Antonu. 1958. gadā jaunā ģimene pārceļas uz Dundagu. Līdz pensijai 1994. gadā daktere strādā par terapeiti slimnīcā, pēc tam vēl 4 gadus Sociālās aprūpes namā. 1961. gadā ģimenē piedzimst meita Sarma, 1967. gadā — dēls Māris. Daktere ir bagāta ar mazbērniem Miķeli, Ernestu, Alisi un mazmazmeitu Emiju.

Viens no H. Salcevičas vaļaspriekiem bija dārzs, bet no dakteres sētājiem mīlestības un labestības gaudiem daudzī gūst spēka maizi joprojām.

Atvadīšanās no H. Salcevičas 16. I plkst. 12.00 Anstrupes kapličā.

Cieņā Dundagas novada dome

ka vēl līdz mēneša beigām ir skatāmi gan vadītājas Ausmas Goldbergas, gan viņas audzēkņu darbi — mandalas, taureņi un noslēguma gleznas.

Atzīstos A. Goldbergai, ka man tālajos skolas laikos vienīgas trijnieks toreizējā 5 ballu skalā bija zīmēšanā, pat fizikultūrā man veicās mazliet labāk. Es taču neko no krāsu mācības nevarētu apgūt, vai ne?

Ausmas kundze tam nekādi nepiekrīt, pat kaismīgi iebilst. Ja cilvēks tik grib un prasmīga skolotāja vadībā apgūst teoriju, tad var! Tā noticis arī projektā, ko uzrakstīja Gundega Lapiņa. Desmit nodarbībās dalībnieki, dažādu profesiju pārstāvji, čakli mācījušies teoriju, izpildījuši darba lapas uzdevumus un mājasdarbus, un, visbeidzot, darinājuši no-beiguma darbus. Izstāde to visu arī atspoguļo. Kad cienījamā pasniedzēja man skaidro, kā, sajaucot divas pamatkrāsas, iegūst papildkrāsu, pēkšņi atceros, kā pats pirms pusgadsimta jau dzelteno ar zilo un priecājos par zaļo ieguvumu. Izrādās, ka zaļā krāsa ir nomierinoša — to pat iesaka lietot zobārsta kabinetā!

«Laikam tomēr nav bijis ļoti grūti, jo visi darbi ir labi un arī interesanti», secina A. Goldbergas, piebilstot, ka noslēguma darbos, gleznās, kas tapušas pēc iepriekšējām skicēm, nomanāms pat katra darba autora raksturs. Lūk, tikai saule vai ābols, bet, te ir ūdensrozes — Irinas Janbergas diplomdarbā.

A. Goldbergas arī atklāj mazu noslēpumu, kāpēc tik pateicīgi šādiem mācību darbiem ir taureņi. «Dalībnieki apgūst vienu krāsu gammu un izkrāso taureni, apgūst divas gammas un atkal krāso taureni. Taureņus jau var visādi izkrāsot. Kaķīšus tā gluži nevarēs.»

A. Goldbergas atzīst, ka bijis prieks darboties ar saviem audzēkņiem, savukārt audzēkņi — Biruta Kinčius, Vēsma Frišfenelde un Ārija Jāvalde — apgalvo to pašu, proti, nodarbībās ieguvušas ne vien jaunas zināšanas un prasmes, bet arī lielisku garstāvokli, jo stundās valdījusi fantastiska gaisotne. Vēsma vēl piebilst, ka iegūto jau tagad var lietot darbā ar skolēniem, bet Ārija smaidot atzīst savu maldīšanos — esot domājusi, ka būšot tikai tāda *feina* atpūta, bet nekā... «Tas ir brīnišķīgi, ka profesionālis no sirds savas zināšanas nodod citiem! Un lieliski, ka Gundegai ir prieks darīt prieku citiem!» Ārija uzslavē Ausmu un Gundegu un vēl piemetina, ka, skatoties uz pašu darbiem, var secināt, cik Dundagā ir talantīgi cilvēki.

To atzīst arī Ruta Emerberga, uzsverot, ka bibliotēka ir pateicīga vieta izstādēm, jo tās ierauga dažādi apmeklētāji, arī bērni un jaunieši, daudzi piestāj un iedziļinās. Šādu darbu apkopojums ļauj paskatīties uz mūsu iedzīvotājiem pilnīgi no cita, jauna viedokļa.

Ruta arī aicina projekta dalībniekiem paņemt pildspalvas — sveicienus no pašvaldības, kā arī rosina padomāt, kādus interesantus cilvēkus, piemēram, rakstniekus gribētos redzēt bibliotēkā. Varbūt izdodas sarīkot tikšanos. Projektu laikmetā notiek brīnumu lietas

Vēl puķes, mazas dāvanīņas un pārrunas pie tējas uz cepumiem. Kārtējais jaukais pasākums bibliotēka noslēdzies. Paldies visiem iesaistītajiem!

Alnis Auziņš, tomēr ne gluži daltoniķis

vidē, bija daudz interesantu faktu, kas rada aizvien jaunus jautājumus un vēlēšanos tos pētīt vēl dziļāk. Dzīvojam novadā, kur saplūduši kopā lībieši, zvejnieki, lejas ļaudis, un kurši, arāji, kalna ļaudis, veidojot savdabīgu kultūras mantojumu.

Arheologs Juris Urtāns pastāstīja, ka pirmais apdzīvotais pilskalns mūsu novadā ir bijis Puišķalna pilskalns un tas varētu būt bijis saistīts ar lībiešiem. Tad iedzīvotāji pārcēlušies uz Dundagu, pie kalna ļaudīm. Kāpēc tā noticis, to būtu vērts papētīt. Saplūstot kopā lībiešu un kuršu valodām, izveidojies tāmnieku dialekts. Par tāmnieku izlokšņu īpatnībām Dundagas iedzīvotāju runā iepazīstināja Daira Vēvere, kas par tāmnieku izlokšņiem raksta disertāciju. Dundagas izlokšne ir tik savdabīga! Pati profesore Janīna

Kursīte aizrautīgi stāstīja par Dundagas novada māju poētiku. Līdz šim biju domājis, ka Vecpiebalga ir visbagātākā ar māksliniekiem, bet, noklausoties Austras Celmiņas-Ķeirānes referātu *Starp zemi un jūru — mākslas vērtības Dundagas novadā*, biju pārsteigts, cik daudz viņu ir arī mūsu novadā, tieši piekrastē!

Temati bija ļoti dažādi, piemēram, arī par tradicionālo ēdienu saglabāšanos, pārmaiņām un popularizēšanu, par badu iedzīvotāju dzīvesstāstos, grūtniecību un dzemdībām tradīciju kontekstā. Tik pamatīgi Dundagas novadā daudzi temati nav pētīti, tāpēc tas, ko šie cilvēki veikuši, ir novadam liels ieguvums. Tēmu un materiālu ir tik daudz, ka par Dundagas novadu varētu tapt grāmata.

Diāna Siliņa

Latvenergo atbalsts

No 1. I atbalsta norēķiniem par elektrību varēs saņemt arī cilvēki ar 1. grupas invaliditāti un ģimenes ar bērniem invalīdiem. Tāpat kā trūcīgas un maznodrošinātas personas, arī šie cilvēki par pirmajām 100 mēnesī izlietotajām kilovatstundām varēs maksāt mazāk.

Atšķirībā no trūcīgām un maznodrošinātām personām cilvēkiem ar 1. grupas invaliditāti un ģimenēm ar bērniem invalīdiem **atbalstam jāpiesakās**, aizpildot pieteikumu.

Pieteikties atbalstam var no 01.01.2016. portālā elektrum.lv vai klātienē jebkurā no Latvenergo klientu apkalpošanas centriem *Elektrum*.

1. grupas invalīda vietā pieteikumu var iesniegt arī pilnvarots asistents vai tuvi radnieki. Lai iesniegtu pieteikumu elektroniski, nevajag nekādus papildu dokumentus. Piesakoties klātienē, jāuzrāda personu apliecinošs dokuments un bērna personas apliecība, ja kārto atbalstu ģimenei ar bērnu invalīdu.

Pieteikumu izskatīs dažu minūšu laikā, tādēļ jau dažas minūtes pēc pieteikšanās klients saņems informāciju, ka pieteikums ir izskatīts un atbalsts ir piešķirts.

Atbilstoši likumam dažādi atbalsta veidi nesummējas: tas nozīmē, ka trūcīga persona ar 1. grupas invaliditāti var saņemt atbalstu tikai par 100 kWh mēnesī.

Atbalstu piešķir no tā mēneša, kad aizpildīts pieteikums, un līdz 2016. gada beigām. Pēc atbalsta piešķiršanas pieteicējs

saņems sīku informāciju par norēķinu kārtību savā e-pastā vai pa pastu. Sīkākas ziņas par atbalstu ir pieejama portālā elektrum.lv.

Papildu jautājumus par atbalstu cilvēki ar 1. grupas invaliditāti un ģimenes ar bērniem invalīdiem var uzdot e-pastā, rakstot uz klientu.serviss@elektrum.lv vai zvanot pa bezmaksas tālruni 80 200 400.

Cieņā Jūsu Latvenergo

«Dundadznieks» nr. 1 (206) 2016. gada janvāris.

Dundagas novada pašvaldības izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas nr. 000702696.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV-3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Gunārs Laicāns, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Diāna Siliņa un Smaida Šnikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegušī amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 1500 eks. **Internetā:** www.dundaga.lv/avize

Dzīve tuvplānā

Tā iesākās gads mūsu novadā. 4. I tieši plkst. 13.19 Šīterē mielastam sagatavojies pelēkais strazds. Sasalušās īvju ogas tam aizvien ir gardums. Bet ko darīt, ja ķīselis ir sasalis? Jāuzsilda pašam...
Vilņa Skujas teksts un foto

«Kāds putns, tāda dziesma!» Tā par pašas vadīto ansambli *Laula* teic tā vadītāja Dzintra Tauniņa. *Laula* 26. XII Kolkas tautas namā svinēja savu 15. jubileju un visus klātesošos iepriecināja ar jaunumu repertuārā — dziesmu ar kustībām jeb rotaļu deju. Interesanti, ko jaunu *Laula* izdomās uz nākamo apažo jubileju?
Ineses Dāvidsones foto

Sagaidot Ziemassvētkus, ar jauku izstādi tirdziņu Kalķos bibliotēkas telpās ciema iedzīvotājus un viesus iepriecināja ... paši kalķenieki un viņu draugi. Tikai uzmetot acu skatienu šiem mīļajiem piparkūku ģimīšiem, pašu sejās uzreiz rodas smaids. Šādas izstādes kalķenieki rīko jau vairākus gadus. Kaut nu mums visiem izdotos atcerēties arī pārējās gada dienās — svētkus radīt varam sev paši!
Zaiģas Almanes foto

Tieši uz gadumiju pils ieeja uzmirdzēja spožā baltumā. Restauratori pabeiguši atjaunot pie pils durvīm iemūrētās akmens stēlas — vertikālas akmens plāksnes — ar bruņnieka (kreisajā pusē) un bīskapa (labajā pusē) tēliem. Bīskaps Bertolds un ordeņa mestrs Dītrihs no Grīningenas varētu būt gandarīti! Sapoša arī pavisam neliela daļa no jumta virs parādes durvīm līdz pagalma seguma virskārtai.
Dundadznieka foto

Cik nu sen vēl visapkārt skanēja runas par zaļo zimu, un, kā rakstīja avīze *Dundadznieks*, balti Ziemassvētki jau šķistu kā brīnums... Bet pienāca Jaunais gads, un vairs neviens nevar sūkstīties, ka trūkstu īstu ziemas iespaidu. Vai nav jauka un romantiska mūsu sirmā Dundāgas pils baltos sniega klajumos?
Ances Remesas foto

Ziemassvētki ir arī brīnumainu pārvērtību laiks. Kancelejas vadītāja Sandra Kokoreviča, pārvērtusies par Sniegpārslīņu, zvēriem mežā teica, ka tuvojas Ziemassvētki. Tie sabijās, jo tādu zvēru nepazīna... Tad Sniegpārslīņa pastāstīja, kas ir Ziemassvētki... Šādu Vairas Kamaras iestudētu izrādi pirmsskolas bērniem un viņu vecākiem Kolkā, Vīdalē, Kalķos un Dundagā rādīja S. Kokoreviča, Inga Apškrūma, Ruta Bērziņa, Līga Enzele, Rudīte Balķīte, Aivars Beimo un Arnis Ozoliņš. Pēc izrādes īsts Ziemassvētku vecītis īstiem bērniem izsniedza īstas paciņas.
Visvalža Biezbārža foto